

Zmluva LYNX – Klient (Klienti zo Slovenska)

Anglickú verziu zmluvy vytvorila spoločnosť LYNX B.V.; k dispozícii je tiež slovensky preklad.

Zmluva LYNX – Klient

Zmluvné strany

1. Signatár „Formulára pre otvorenie účtu v LYNX“ uvedeného na <https://www.lynxbroker.sk/otvorenie-uctu/>, ďalej (prípadne spoločne) len „Klient“;
2. LYNX B.V., so sídlom a prevádzkarňou na adrese Herengracht 527, 1017 BV, Amsterdam, Holandské kráľovstvo <https://www.lynx.nl/> zapísaný v obchodnom registri Obchodnej komory pod číslom 34253246, držiteľ licencie podľa článku 2:96 zákona o finančnom dohľade, na ktorej základe môže pôsobiť ako investičný podnik a ako taký je zapísaný v registri vedenom holandským Úradom pre finančné trhy (Autoriteit Financiële Markten, ďalej len „AFM“) (www.afm.nl) a LYNX B.V. (pobočka Česká republika); IČO: 02451778; Adresa: Za Hanspaulkou 879/8, 160 00 Praha 6-Dejvice, Česká republika; právna forma: odštepný závod zahraničnej právnickej osoby, spisová zn. A 76398 vedená u Mestského súdu v Prahe; regulovaná Českou národnou bankou („ČNB“)¹, ďalej v texte len "LYNX", web: <https://www.lynxbroker.cz/> a <https://www.lynxbroker.sk/>

ďalej spoločne označované ako „zmluvné strany“; sa týmto dohodli takto:

Článok 1: Príkaz na zaistenie služieb (iba vykonávanie pokynov (execution-only)) zadaný spoločnosti LYNX a plná moc

1.1 Klient zadáva spoločnosti LYNX príkaz na zaistenie nasledovných služieb

- I. Otvorenie jedného alebo viacerých účtov cenných papierov a/alebo hotovostných účtov menom a na účet a riziko Klienta v a/alebo prostredníctvom spoločnosti Interactive Brokers Ireland Limited (ďalej len „IB“), spoločnosť založená podľa írskeho práva a registrovaná u írskeho úradu pre registráciu spoločností s registračným číslom spoločnosti 657406, registrované sídlo: 10 Earlsfort Terrace, Dublin 2 D02 T380 Írsko a hlavné miesto podnikaní na adrese New Wapping Street, North Wall Quay, Dublin 1, D01 F7X3 v Írsku, registrovanú u Írskej centrálnej banky pod číslom 4602839, a ktorá je registrovaná na AFM ako investičný podnik zriadený v EHP s nahláseným Európskym pasom, ako aj všetkých strán pridružených k spoločnosti IB (okrem iného vrátane materských a dcérskych spoločností), kde spoločnosť LYNX koná pri spisovaní Zmluvy medzi Klientom a spoločnosťou IB ako sprostredkovateľ;
- II. Prijatie a odovzdanie pokynov od Klienta na vykonanie príkazov vo vzťahu k jednému alebo viacerým finančným nástrojom na účet a riziko Klienta spoločnosti IB a/alebo akejkoľvek strane pridruženej k spoločnosti IB. Spoločnosť LYNX pritom nebude poskytovať žiadne investičné poradenstvo a nebude kontrolovať, či pokyny Klienta na vykonanie príkazu zo strany spoločnosti IB a/alebo akejkoľvek strany pridruženej k spoločnosti IB zodpovedajú schopnostiam a investičným cieľom Klienta (iba vykonávanie pokynov).

1.2 Spoločnosť LYNX môže v medziach svojej licencie poskytnúť Klientovi v prípade potreby nasledovné doplnkové služby:

- sprostredkovanie uzavretia úverovej Zmluvy podložené cennými papiermi (maržové pôžičky) so spoločnosťou IB a/alebo akoukoľvek stranou pridruženou k spoločnosti IB;
- sprostredkovanie uzavretia Zmluvy s IB a/alebo akýmkoľvek subjektom pridruženým k spoločnosti IB v súvislosti s Programom zvyšovania výnosov z akcií spoločnosti IB (IB Stock Yield Enhancement Program) (pôžičky cenných papierov).

1.3. Na zaistenie služieb uvedených v tomto článku 1 Klient udeľuje spoločnosti LYNX plnú moc na otvorenie účtu cenných papierov v spoločnosti IB na jeho vlastný účet a riziko, a tým aj na digitálne podpísanie všetkých potrebných dohôd medzi spoločnosťou IB na strane jednej a Klientom na strane druhej v role splnomocneného zástupcu Klienta, a ďalej na uzavretie všetkých ostatných dohôd, uvedených vo Formulári pre otvorenie účtu v LYNX, so spoločnosťou IB menom a na účet Klienta. Klient ďalej výslovne poveruje spoločnosť LYNX vykonávaním všetkých nutných a/alebo účelných úkonov v súvislosti s poskytovaním jej služieb Klientovi.

1.4 Klient zaručuje spoločnosti LYNX, že uzavrie dohodu iba vlastným menom a na vlastný účet a riziko, a nie ako zástupca alebo na účet a riziko tretej strany. Ak má Klient v úmysle využiť služby poskytované spoločnosťou LYNX na účet a riziko tretích strán, musí kontaktovať spoločnosť LYNX, pretože v takom prípade je nutné dohodnúť ďalšie zmluvné podmienky.

1.5 Po smrti Klienta môže jeho dedič alebo dediči využívať služby poskytované spoločnosťou LYNX iba po tom, čo poskytnú informácie požadované spoločnosťou LYNX. Žiadosť o informácie o krokoch, ktoré je nutné v tomto procese podniknúť, môžu dediči smerovať na e-mail info@lynxbroker.sk

1.6 Prílohy tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto Zmluvy. V prípade rozporu medzi touto Zmluvou a ustanoveniami, ktoré sú uvedené v jednotlivých prílohách, platia predovšetkým ustanovenia tejto Zmluvy.

¹ Lynx B.V. Pobočka Česká republika je vedená v Zozname regulovaných a registrovaných subjektov finančného trhu Českou národnou bankou ako „Pobočka (organizačná zložka) zahraničného OCP (nebanky)“; <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financi-trh/seznamy/>.

Článok 2: Klasifikácia Klienta

2.1 Spoločnosť LYNX spravida klasifikuje svojich Klientov, vrátane Klienta uvedeného v tejto Zmluve, ako neprofesionálnych Klientov.

2.2 Spoločnosť LYNX ponúka svojim Klientom za určitých podmienok možnosť zvoliť si vyššiu klasifikáciu (opt-up) ako profesionálny investor. Táto vyššia klasifikácia bude dohodnutá samostatne v písomnej forme. Spoločnosť LYNX nie je povinná vyhovieť žiadosti Klienta zvoliť si klasifikáciu, ktorá sa líši od klasifikácie použitej pre Klienta v súlade s platnými právnymi predpismi.

2.3 „Zásady Klasifikácie Klientov spoločnosti LYNX BV“, ktorá obsahuje aj ich vysvetlenie (príloha č.1).

Článok 3: Prijímanie Klientov

3.1 Spoločnosť LYNX je oprávnená neakceptovať fyzické či právnické osoby bez udania dôvodu. Táto Zmluva sa uzatvára pod odkladacou podmienkou do prijatia Klienta² zo strany spoločnosti LYNX.

3.2 Služby vo forme iba vykonávania pokynov poskytovanej spoločnosťou LYNX nie sú určené tým, ktoré sa označujú ako „osoba z USA“. Fyzická osoba je osoba z USA, ak je **občanom USA** alebo **rezidentom v USA** podľa nižšie uvedených definícií. Klient garantuje spoločnosti LYNX, že nie je osobou z USA.

Občan USA

Fyzická osoba je občanom USA, ak:

- sa narodila v Spojených štátoch amerických;
- sa narodila v Spoločenstve Severných Mariánskych ostrovov po 3. novembri 1986;
- získala občianstvo USA; alebo
- má aspoň jedného rodiča, ktorý je občanom USA; v tomto prípade musia byť splnené aj ďalšie podmienky; tieto podmienky sú uvedené na: www.irs.gov.

Rezident v USA

Fyzická osoba je považovaná za rezidenta v USA, ak:

- disponuje alebo disponovala určitým typom americkej zelenej karty. Informácie o type zelenej karty získate od daňového poradcu. Informácie o amerických zelených kartách nájdete taktiež na adrese: www.irs.gov.
- splní test podstatnej prítomnosti (substantial presence test), ako je definované nižšie.

Test podstatnej prítomnosti

Na to, aby vyhovela testu podstatnej prítomnosti, musí byť fyzická osoba fyzicky prítomná v Spojených štátoch amerických počas aspoň:

- 31 dní v aktuálnom roku; a
- 183 dní v trojročnom období, ktoré zahŕňa aktuálny rok a dva bezprostredne predchádzajúce roky.

Pre 183-dňový test platí tento súčet:

To, či je 183denný test splnený, sa vypočíta spočítaním nasledujúcich položiek:

- všetky dni, kedy bola fyzická osoba prítomná v Spojených štátoch amerických v bežnom roku;
- jedna tretina dní, v ktorých bola fyzická osoba prítomná v Spojených štátoch amerických v prvom roku predchádzajúcom bežnému roku; a
- jedna šestina dní, v ktorých bola fyzická osoba prítomná v Spojených štátoch amerických v druhom roku predchádzajúcom bežnému roku.

3.3 Rezidenti v jurisdikciách, ktoré nepovoľujú alebo obmedzujú poskytovanie finančných služieb svojim rezidentom, nesmú využívať služby vo forme iba vykonávania pokynov poskytovanej spoločnosťou LYNX a musia spoločnosti LYNX nahradiť straty, ktoré jej vzniknú v dôsledku porušenia tohto zákazu.

Článok 4: Prešetrenie Klienta a test vhodnosti

4.1 Spoločnosť LYNX bude vo všetkých prípadoch vykonávať hĺbkovú kontrolu zákazníkov – osôb, ktoré žiadajú o uzavretie Zmluvy so spoločnosťou LYNX na základe platných právnych predpisov proti praniu špinavých peňazí a terorizmu. Spoločnosť LYNX môže podľa zásad „poznaj-svojho-Klienta“ („know-your-client“) vykonať test vhodnosti (appropriateness test) vo vzťahu k transakciám požadovaným Klientom a môže si na tento účel zároveň zaistiť informácie od Klienta.

4.2 Na žiadosť spoločnosti LYNX Klient poskytne súčinnosť požadovanú spoločnosťou LYNX pri vykonaní vyššie uvedenej hĺbkovej kontroly zákazníka a testu vhodnosti. V tomto zmysle Klient vždy v dobrej viere odpovie na otázky položené spoločnosťou LYNX.

---

² Klienti prichádzajúci z Česka, Slovenska a Poľska boli vopred prijatí pobočkou LYNX B.V. Česká republika; (napr. aplikovateľne holandské právo, české právo).

4.3 Uzavretím tejto Zmluvy Klient vyhlasuje, že informácie ním poskytnuté vo „Formulári pre otvorenie účtu v LYNX“, uvedenom na internetovej stránke spoločnosti LYNX, sú správne, úplné, presné a aktuálne. Klient si je vedomý, že spoločnosť LYNX sa pri poskytovaní svojich služieb podľa tejto Zmluvy spolieha na informácie v nej uvedené. Klient je povinný informovať spoločnosť LYNX o všetkých zmenách v informáciách, ktoré poskytol spoločnosti LYNX. Spoločnosť LYNX nezodpovedá za stratu, ktorú Klient utrpí, ak informácie neposkytne alebo ich nezaktualizuje a neopraví.

Článok 5: Pravidelné správy

5.1 Spoločnosť LYNX bude Klientovi poskytovať správy o službách poskytnutých na základe tejto Zmluvy na trvalom nosiči. Spôsob poskytovania, obsah, častotť a načasovanie pravidelných správ, ktoré spoločnosť LYNX poskytne Klientovi v súvislosti so službami poskytovanými spoločnosťou LYNX podľa tejto Zmluvy, sú opísané v prílohe 2 tejto Zmluvy. Klient môže požiadať o zasielanie pravidelných reportov/správ e-mailom.

Článok 6: Riziká spojené so službami iba vykonávania pokynov

6.1 Spoločnosť LYNX opisuje charakteristiky finančných nástrojov, ktorých sa môžu služby podľa tejto Zmluvy týkať, a to vrátane špecifických investičných rizík s nimi spojených, na internetovej stránke spoločnosti LYNX <https://www.lynxbroker.sk/dokumenty>. Klient sa musí s týmito informáciami oboznámiť, prečítať si ich, skôr než sa rozhodne obchodovať s príslušným nástrojom.

6.2 Klient potvrdzuje, že bude obchodovať iba s finančnými nástrojmi, o ktorých má dostatočné znalosti a ktorým rozumie. Klient vyhlasuje, že si prečítal a porozumel Prílohu č. 3: Varovanie pred rizikami a informácie o finančných nástrojoch, ktorá vymedzuje charakteristiky a riziká finančných nástrojov. Klient preberá zodpovednosť za prijímanie informácií a dokumentácie, ktoré sa týkajú finančných nástrojov zvolených Klientom, napríklad prospektu a kľúčových informácií pre investorov, a za ďalšie sledovanie týchto finančných nástrojov počas ich držania.

6.3 Spoločnosť LYNX sprostredkuje úvery na cenné papiere (maržové pôžičky) ponúkané spoločnosťou IB alebo akýmkoľvek subjektom pridruženým k spoločnosti IB. Prostredníctvom spoločnosti LYNX môže Klient uzavrieť zmluvu o maržovej pôžičke so spoločnosťou IB alebo akýmkoľvek subjektom pridruženým k spoločnosti IB. Klient vyhlasuje, že si je vedomý rizík spojených s maržovými pôžičkami podrobne opísanými v Prílohe č. 4: Informácie o charakteristikách a rizikách obchodovania s úverom podloženým cennými papiermi.

6.4 Pri zadávaní príkazov bude Klient používať obchodnú platformu spoločnosti IB a funkcie ponúkané touto platformou. Klient vyhlasuje, že si prečítal príručku zverejnenú na internetovej stránke spoločnosti LYNX. Klient je za všetkých okolností plne zodpovedný za ochranu a zachovanie dôvernosti svojho mena používateľa a hesla, ktoré poskytujú prístup do obchodnej platformy spoločnosti IB, a bude s týmito informáciami nakladať ako s prísne dôvernými. Klient môže kedykoľvek nahradiť aktuálne heslo iným heslom, ktoré si sám zvolí. Je vždy zodpovednosťou Klienta okamžite zmeniť heslo, ak má podozrenie, že aktuálne heslo už nie je dôverné. Na žiadosť Klienta môže spoločnosť LYNX zablokovat alebo dočasne zablokovat prístup k jeho účtu na obchodnej platforme spoločnosti IB.

6.5 Klient je zodpovedný za zaplatenie dane/daní a, ak je povinný tak urobiť, za poskytnutie informácií o svojich prevodoch cenných papierov a investíciách držaných prostredníctvom spoločnosti IB príslušným daňovým úradom. Ak je spoločnosť LYNX povinná tak urobiť, poskytne príslušným daňovým úradom informácie týkajúce sa Klienta.

Článok 7: Zodpovednosť a náhrada škody

7.1 Spoločnosť LYNX sa zaväzuje vykonávať všetky úkony v súvislosti s daným pokynom s náležitou starostlivosťou. Okrem povinnosti riadnej starostlivosti nenesie spoločnosť LYNX žiadnu zodpovednosť a právne nezodpovedá za konanie Klienta ani jeho splnomocnených zástupcov. Spoločnosť LYNX zodpovedá iba za úmyselné činy alebo hrubú nebalosť v súvislosti so svojou činnosťou, ktorá sa týka poskytovania služieb (vrátane povinnosti dodržiavať regulačné právne a správne predpisy).

7.2 Klient zbaví spoločnosť LYNX zodpovednosti voči nárokom tretích strán a nahradí spoločnosti LYNX straty, ktoré jej v ich dôsledku vzniknú, ak tieto nároky alebo straty vzniknú v dôsledku pochybenia alebo zavinenia zo strany Klienta.

7.3 Klient rozumie a súhlasí s tým, že akákoľvek investícia do finančného nástroja, vrátane obozretných a konzervatívnych investícií, so sebou nesie riziko straty. Spoločnosť LYNX odmieta akúkoľvek zodpovednosť za zápornú návratnosť realizovanú Klientom alebo za zachovanie jeho investovaných aktív. Klient je naďalej uzrozumený s tým, že nákup a predaj finančných nástrojov môže mať daňové dôsledky (napr. Zaplatenie dane z príjmov z kapitálového majetku, z akýchkoľvek investičných výnosov alebo a iné dane).

7.4 Spoločnosť LYNX nezodpovedá za straty vzniknuté Klientovi, ktoré sú priamym či nepriamym dôsledkom alebo sa týkajú nepresností a/alebo neprijatia či neskorého prijatia informácií o cenách, kalkulácií či iných informácií poskytnutých Klientovi spoločnosťou LYNX. Spoločnosť LYNX nezodpovedá ani za straty utrpene

Klientom, ktoré sú priamym či nepriamym dôsledkom analýz, investičných odporúčaní, investičného výskumu alebo iných informácií akejkoľvek povahy, ktoré súvisia s investíciami Klienta.

7.5 Spoločnosť LYNX nezodpovedá za žiadne chyby tretích strán, vrátane chýb spoločnosti IB a/alebo niektorej zo strán k nej pridružených.

7.6 Spoločnosť LYNX nezodpovedá za straty ani škody vzniknuté Klientovi v dôsledku opatrení (vrátane obchodnej blokády), ktoré je spoločnosť LYNX alebo ňou poverená tretia strana, vrátane spoločnosti IB alebo akejkoľvek strany pridruženej k spoločnosti IB, oprávnená alebo povinná prijať na základe záväzných vládnych nariadení, pokynu regulačného orgánu alebo regulácie burzy cenných papierov či inej obchodnej platformy kdekoľvek na svete alebo v súvislosti s mimoriadnymi okolnosťami.

7.7 Vo výnimočných prípadoch môže dôjsť k oneskoreniu s plnením pokynov Klienta. Patrí sem zlyhanie príkazných systémov a silná prevádzka na burze cenných papierov alebo iných obchodných systémoch. Spoločnosť LYNX nezodpovedá za žiadne straty, ktoré v dôsledku toho vzniknú, či už priamo, alebo nepriamo, ak nejde o úmyselný čin alebo hrubú nedbalosť zo strany LYNX. Mimoriadne okolnosti uvedené vyššie, ktoré môžu viesť k dočasnému, úplnému alebo čiastočnému blokovaniu obchodovania, môžu okrem iného nastať v prípade neočakávanej a/alebo výnimočnej volatility cien, kedy sa IB a/alebo akákoľvek strana pridružená k IB rozhodne prijať opatrenia obmedzujúce obchodovanie, aby ochránila svojich Klientov. To môže, okrem iného tiež znamenať, že sú povolené iba pokyny s limitom, že sú upravené krycie hodnoty a marže, a/alebo že nové opčné pozície nie sú umožnené (alebo už nie je možné) ich nijako umožniť. Akonáhle bude spoločnosť LYNX o vyššie uvedenom informovaná zo strany spoločnosti IB a/alebo pridruženou stranou IB, spoločnosť LYNX toto oznámi Klientovi.

7.8 Ak spoločnosť LYNX nesie zodpovednosť za akúkoľvek stratu, bude táto zodpovednosť obmedzená iba na priamu stratu bez toho, aby boli akokoľvek dotknuté ustanovenia tejto Zmluvy. V takom prípade spoločnosť LYNX výslovne nezodpovedá za nepriame straty, akými sú zmarený zisk alebo následná strata.

Článok 8: Náklady a poplatky

8.1. Klient je povinný uhradiť požadované transakčné náklady spoločnosti LYNX za služby za vykonávania predkladaných pokynov poskytovaných spoločnosťou LYNX, ako je uvedené v čl. 1.1 tejto Zmluvy. Transakčné náklady sa počítajú podľa odovzdaného príkazu. Klient bude dlžiť úrokové náklady za transakcie v CFD. Prehľad poplatkov spoločnosti LYNX nájdete tu: <https://www.lynxbroker.sk/poplatky/> , kde sa uvádzajú transakčné náklady splatné spoločnosti LYNX podľa produktov za odovzdanie príkazu spoločnosti IB. LYNX zobrazuje požadované transakčné náklady, ktoré sa vzťahujú k danému jednotlivému produktu za prenos príkazov do IB, ak aj úrokové náklady na prenos príkazu v CFD. Zoznam poplatkov je uvedený prostredníctvom webových stránok LYNX a vždy sú zobrazené aktuálne transakčné náklady; LYNX si vyhradzuje právo na ich zmenu a aktualizáciu.

8.2 Za doplnkové služby poskytované spoločnosťou LYNX a uvedené v článku 1.2 tejto Zmluvy je Klient povinný uhradiť úrok. Zoznam poplatkov je uvedený prostredníctvom webových stránok LYNX a vždy sú zobrazené aktuálne transakčné náklady; príslušné informácie/webové odkazy nájdete v čl. 8.1 tejto Zmluvy.

8.3 Za poskytovanie služieb uvedených v bode 1.1 (I) tejto Zmluvy bude Klientovi spoločnosti LYNX účtovaná marža kladného úroku, ktorý Klient obdrží na akýkoľvek účet, ktorý je vedený u IB. Zoznam poplatkov uvedený na webových stránkach LYNX vždy zobrazuje aktuálnu maržu; príslušné informácie/webové odkazy nájdete v čl. 8.1 tejto Zmluvy.

8.4 Vykonávanie príkazov prebieha na platforme spoločnosti IB. Prehľad účtovaných poplatkov uvádza transakčné náklady splatné spoločnosti IB podľa produktov za vykonanie príkazu zo strany IB. Tieto náklady môže spoločnosť IB upraviť v súlade s dohodou medzi IB a Klientom. Prehľad poplatkov na internetovej stránke spoločnosti LYNX vždy uvádza aktuálne transakčné náklady. Okrem transakčných nákladov uvedených v tomto článku je Klient povinný uhradiť spoločnosti IB aj ďalšie poplatky, okrem iného vrátane daňových poplatkov, zúčtovacích poplatkov, poplatkov za správu a ďalších burzových poplatkov, a to všetko na základe Zmluvy medzi IB a Klientom.

8.5 Transakčné náklady vybrané spoločnosťou LYNX budú odčítané z hotovostného zostatku na účte držanom Klientom prostredníctvom spoločnosti IB alebo akejkoľvek strany pridruženej k spoločnosti IB a Klient udeľuje spoločnosti LYNX potrebné povolenie alebo oprávnenie na výber/prijatie týchto nákladov v potrebnom rozsahu. Transakčné náklady budú vyrovnané ihneď po transakcii. Úrokové náklady budú z účtu držaného Klientom prostredníctvom spoločnosti IB alebo akéhokoľvek subjektu pridruženého k spoločnosti IB odčítané za deň alebo mesiac, v závislosti od druhu úroku.

8.6 Klient môže kedykoľvek požiadať spoločnosť LYNX o poskytnutie rozpisu všetkých poplatkov uvedených v tomto článku

Článok 9: Program zvyšovania výnosov z akcií

9.1 Ak sa Klient rozhodne zúčastňovať sa Programu zvyšovania výnosov z akcií spoločnosti IB, súhlasí týmto

s tým, že spoločnosť IB môže požičiavať svoje finančné nástroje na účely Programu zvyšovania výnosov z akcií spoločnosti IB (pričom nástroje môžu alebo budú sprístupnené na predaj nakrátko). Recipročne dostane Klient náhradu vo forme úrokov. Ekonomické riziko spojené s nástrojmi zostáva zodpovednosťou Klienta. Výnosy/výnosy z pôžičiek sa rozdeľujú medzi Klienta (50 %) a spoločnosti LYNX a IB (po 25 %). Rozsah a podmienky Programu zvyšovania výnosov z akcií spoločnosti IB a súvisiace špecifické investičné riziká sú ďalej vysvetlené v prílohe 5 tejto Zmluvy.

Článok 10: Stret záujmov

10.1 Spoločnosť LYNX disponuje politikou stretu záujmov. Politika stretov záujmov je k dispozícii na internetovej stránke spoločnosti LYNX www.lynxbroker.sk/dokumenty/. Klient si môže od spoločnosti LYNX vyžiadať ďalšie podrobnosti o politike stretu záujmov spôsobom uvedeným v článku 15 (hlásenie, oznámenie a žiadosť).

10.2 Ak sa ukáže, že stret záujmov je nevyhnutný a organizačné a administratívne opatrenia prijaté spoločnosťou LYNX nedokážu zabrániť možným dôsledkom pre Klienta, potom spoločnosť LYNX okamžite informuje Klienta a poskytne mu informácie o krokoch, ktoré podnikla alebo podnikne s cieľom zmierniť súvisiace riziká.

Článok 11: Najlepší možný výsledok („Best execution“)

11.1 Spoločnosť LYNX iba odovzdáva predkladané a obdržané príkazy Klienta. Nevykonáva ich. Podľa platných právnych a správnych predpisov sa teda na spoločnosť LYNX vzťahuje len obmedzená povinnosť zaistiť najlepší možný výsledok. Predkladané príkazy Klienta sa odovzdávajú na vykonanie výhradne spoločnosti IB. IB príkazy spracováva a má svoje vlastné povinnosti. Vykonávací agent má svoje vlastné povinnosti na zaistenie najlepšieho možného výsledku. Politika najlepšieho možného výsledku spoločnosti LYNX je opísaná v prílohe 6 tejto Zmluvy. Politika k vykonávaniu príkazov je zverejnená taktiež prostredníctvom webu IB, a LYNX, nájdete tu <https://www.lynxbroker.sk/dokumenty/>. V prílohe č. 6: Politika vykonávania príkazov klienta spoločnosti LYNX, obsahuje politiku vykonávania príkazov spoločnosti IB. Klient týmto vyhlasuje, že s politikou vykonávania príkazov spoločnosti IB súhlasí.

Článok 12: Zaznamenávanie telefónnych hovorov/elektronickej komunikácie

12.1 Spoločnosť LYNX môže zaznamenávať a ukladať telefónne hovory a všetky formy elektronickej komunikácie s Klientom v súvislosti s poskytovaním služieb podľa tejto Zmluvy.

12.2 Kópia záznamu týchto rozhovorov a komunikácie s Klientom je k dispozícii na vyžiadanie počas piatich rokov (alebo počas najviac siedmich rokov, ak si to AFM vyžiada).

Článok 13: Sťažnosti (Reklamácie)/Interný postup pre vybavovanie sťažností

13.1 Všetky sťažnosti Klienta, ktoré sa týkajú služieb poskytovaných spoločnosťou LYNX podľa tejto Zmluvy, musia byť podané v súlade s postupom pre podávanie a vybavovanie sťažností stanoveným v Prílohe č.7: Reklamačný poriadok, tejto Zmluvy a budú riešené v súlade s postupom opísaným v tejto Zmluve.

Článok 14: KiFID

14.1 Ak nie je Klient spokojný s výsledkom vybavenia sťažnosti v súlade s interným postupom pre podávanie a vybavovanie sťažností spoločnosti LYNX, môže podať sťažnosť Inštitútu pre sťažnosti v oblasti finančných služieb (*Klachteninstituut Financiële Dienstverlening*, KiFID³). Spoločnosť LYNX je členom na KiFID pod registračným číslom 400.000120. Spoločnosť LYNX prijíma odporúčania KiFID ako záväzné. Toto však v žiadnom prípade nebráni tomu, aby Klient prípadne podal žalobu na príslušnom súde v Amsterdame.

Článok 15: Hlásenie, oznámenie a žiadosť

15.1 Uzavretím tejto Zmluvy Klient výslovne súhlasí s tým, že komunikácia a výmena informácií medzi Klientom a spoločnosťou LYNX bude prebiehať v slovenskom jazyku. Klient výslovne súhlasí s tým, že všetka korešpondencia komunikácia, informácie a/alebo dokumentácia spoločnosti IB (bez ohľadu na to, či je alebo nie je odovzdaná Klientovi LYNX) týkajúca sa cenných papierov a/alebo hotovostných účtov, ktoré si klient otvoril u IB zavedením LYNX podľa článku 1.1 (I) a poskytovaním služieb s tým spojených IB alebo akoukoľvek stranou pridruženou k IB bude v jazyku anglickom.

15.2 Všetky dokumenty, informácie a korešpondencia budú zaslané (v závislosti na povahe dokumentu / oznamovaných informácií) e-mailom alebo prostredníctvom zabezpečeného prostredia LYNX (Klientska zóna) pomocou kontaktných údajov, ako je špecifikované nižšie. Klient môže kedykoľvek požiadať o zaslanie dokumentov (vrátane, ale bez akéhokoľvek obmedzenia na túto Zmluvu), oznámenia a korešpondencie e-mailom.

LYNX

Korešpondenčná adresa: Herengracht 527, 1017 BV Amsterdam, Nederland (Holandsko)

E-mailová adresa: info@lynx.nl

Web: www.lynx.nl

Lokálna pobočka: (pre komunikáciu v slovenskom jazyku)

³ Holandský inštitút pre riešenie sporov

Korešpondenčná adresa: Za Hanspaulkou 879/8, 160 00 Praha 6-Dejvice, Česká republika

Email: info@lynxbroker.sk

Web: <https://www.lynxbroker.sk/>

Klient

E-mailová adresa Klienta je poskytnutá spoločnosťou LYNX prostredníctvom Formulára k otvoreniu účtu.

Poštová adresa Klienta je poskytnutá spoločnosťou LYNX prostredníctvom Formulára k otvoreniu účtu u LYNX.

15.3 Zmluvné strany môžu zmeniť vyššie uvedené kontaktné údaje zaslaním písomného oznámenia druhej zmluvnej strane.

15.4 Klient nesie zodpovednosť za to, že všetky poskytnuté informácie budú vždy aktuálne a presné.

Článok 16: Ostatné ustanovenia

16.1 Spoločnosť LYNX je monitorovaná AFM a Holandskou centrálnou bankou (De Nederlandsche Bank, DNB). Kontakty na AFM a DNB sú nasledovné:

Stichting Autoriteit Financiële Markten

Adresa: Mailbox 11723

1001 GS AMSTERDAM

Vijzelgracht 50

1017 HS AMSTERDAM

Website: www.afm.nl/consumenten/contact

Email: info@afm.nl

De Nederlandsche Bank

Adresa: Mailbox 98

Westeinde 1

1017 ZN AMSTERDAM

Tel.: 0800 – 020 1068

Email: info@dnb.nl

Národná banka Slovenska

Adresa: Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Tel.: +421 2 5787 1111

Email: info@nbs.sk

16.2 V prípade úpadku spoločnosti LYNX, v ktorého dôsledku nemôže spoločnosť LYNX naďalej plniť svoje záväzky týkajúce sa tejto Zmluvy, môže Klient využiť holandský systém pre odškodnenie investorov. Ďalšie informácie o systéme pre odškodnenie investorov, ku ktorému je spoločnosť LYNX pridružená, obsahuje Príloha 8.

16.3 Spoločnosť LYNX je oprávnená previesť celé plnenie tejto Zmluvy alebo jeho časť na tretiu stranu alebo sa nechať zastupovať treťou stranou pri prijímaní a odovzdávaní príkazov spoločnosti IB. Ak k tomu dôjde, informuje o tom zodpovedajúcim spôsobom Klienta a bude dodržiavať svoju politiku outsourcingu.

Bod 17: Zmeny a neplatná ustanovenia

17.1 Ak dôjde k zásadným zmenám v ustanoveniach tejto Zmluvy, ktorú spoločnosť LYNX poskytla Klientovi na základe tejto Zmluvy (vrátane príloh), bude spoločnosť LYNX Klienta včas informovať zaslaním oznámenia spôsobom uvedeným v článku 15.2.

17.2 Spoločnosť LYNX môže túto základnú dohodu a každý z dokumentov uvedených vo LYNX Formulári pre otvorenie účtu z času na čas pozmeniť. Upravená verzia vstúpi do platnosti v okamihu jej zverejnenia, ak nie je uvedené inak. Ak zmeny obmedzujú práva Klienta alebo zvyšujú jeho zodpovednosť, spoločnosť LYNX zverejní oznámenie na stránke [<https://www.lynxbroker.sk/dokumenty/>] a informuje o tom Klienta najmenej 60 dní dopredu. Ak Klient bude naďalej využívať služby spoločnosti LYNX aj po tom, čo zmeny tejto používateľskej Zmluvy nadobudnú účinnosť, súhlasí Klient s tým, že bude týmito zmenami viazaný. Ak Klient so zmenami nesúhlasí, môže účet uzavrieť, skôr než zmeny vstúpia do platnosti.

17.3 Ak sa jedno z ustanovení tejto Zmluvy stane neplatným, pretože porušuje zákon, alebo sa ukáže ako neúčinné, zostávajú ostatné ustanovenia tejto Zmluvy v platnosti. Ak sa ukáže jedno z ustanovení ako neúčinné, zmluvné strany sa zaväzujú, že vzájomne dojednáajú alternatívne ustanovenie, ktoré v najvyššej možnej miere vystihne situáciu zamýšľanú zmluvnými stranami.

Článok 18: Rozhodné právo

18.1 Zmluvný vzťah medzi zmluvnými stranami, ako aj otázky týkajúce sa jeho existencie a vzniku, sa riadia

výlučne holandským právom. Tým nie je dotknuté právo klienta dovoľávať sa akýchkoľvek záväzných právnych pravidiel (vrátane požiadaviek na ochranu spotrebiteľa), ktoré platia podľa právnych predpisov krajiny bydliska klienta.

Článok 19: Obdobie platnosti/ukončenie Zmluvy

19.1 Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú.

19.2 Dohodu môže ktorákoľvek zo zmluvných strán kedykoľvek vypovedať písomne, a to aj listom alebo e-mailom. Na spoločnosť LYNX sa vzťahuje výpovedná lehota v dĺžke jedného kalendárneho mesiaca. Na Klienta sa nevzťahuje žiadna výpovedná lehota.

19.3 Po ukončení tejto Zmluvy a príkazu zadaného na jej základe sa spoločnosť LYNX po konzultácii s Klientom dohodne na pláne prechodu. Tento plán bude zahŕňať jednu z nasledovných možností:

- Klient bude pokračovať vo vzťahu so spoločnosťou IB a bude aj naďalej držať svoj účet (účty) cenných papierov/peňažný účet (účty) v spoločnosti IB alebo jej prostredníctvom a v budúcnosti bude zadávať príkazy priamo v spoločnosti IB bez zásahu spoločnosti LYNX;
- Spoločnosť LYNX vyrovná pozície cenných papierov a/alebo prostriedky držané na účte (účtoch) cenných papierov/peňažnom účte (účtoch) vedených v IB prostredníctvom spoločnosti IB a tieto účty nechá uzavrieť.

Počas vyrovňovania budú ustanovenia tejto Zmluvy naďalej platiť v plnom rozsahu.

Článok 20: Príslušný súd

20.1 Okrem možnosti podávať sťažnosti a postupovať spory KiFID sa zmluvné strany dohodli, že výlučnú právomoc prerokovávať spory medzi zmluvnými stranami, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku tejto Zmluvy alebo na jej základe, bude mať okresný súd v Amsterdame.

Článok 21: Zachovanie mlčanlivosti/vyhlásenie o ochrane osobných údajov

21.1 Pri výkone svojich právomocí podľa tejto Zmluvy bude spoločnosť LYNX venovať náležitú starostlivosť ochrane dôverného rázu tohto vzťahu.

21.2 Na základe tejto Zmluvy je spoločnosť LYNX oprávnená:

- poskytovať dôverné informácie tým interným a externým poverencom, pracovníkom a právnym poradcami, ktorí s týmito dôvernými informáciami musia byť oboznámení v záujme podpory poskytovania služieb opísaných v článku 1;
- poskytovať dôverné informácie na žiadosť alebo pokyn príslušného súdu, orgánu dohľadu alebo iného príslušného subjektu.
- Zmluvné strany budú zdieľať dôverné informácie s tretími stranami iba vtedy, ak na to písomne udelia súhlas.

21.3 Klient vyhlasuje, že si je vedomý toho, že osobné údaje, ktoré poskytne spoločnosti LYNX, bude spracúvať spoločnosť LYNX a tretie strany. Vysvetlenie toho, ako spoločnosť LYNX nakladá s osobnými údajmi, je uvedené v najnovšej verzii Vyhlásenia o ochrane osobných údajov na internetovej stránke <https://www.lynx.nl/privacyverklaring/>.

LYNX pobočka Slovenská republika: **Vyhlásenie o ochrane osobných údajov**
<https://www.lynxbroker.sk/ochrana-osobnych-udajov/> a <https://www.lynxbroker.sk/dokumenty/>

Zoznam príloh:

Príloha 1: Zásady Klasifikácie Klienta spoločnosti LYNX B.V.

Príloha 2: Pravidelné správy

Príloha 3: Varovanie pred rizikami a informácie o finančných nástrojoch

Príloha 4: Informácie o charakteristikách a rizikách obchodovania s úverom podloženým cennými papiermi

Príloha 5: Informácie týkajúce sa požičiavania cenných papierov (Program pre zvýšenie výnosov z akcií spoločnosti IB)

Príloha 6: Politika vykonávania príkazov klienta spoločnosti LYNX

Príloha 7: Reklamačný poriadok;

Príloha 8: Program kompenzácie pre investorov (ICS).

Príloha č. 1: Zásady Klasifikácie Klienta spoločnosti LYNX B.V.

1. Spoločnosť LYNX ponúka investičné služby a podľa platných zákonov a predpisov je teda povinná zaradiť svojich klientov do príslušných klientskych kategórií. Tieto kategórie sú: neprofesionálny klient, profesionálny klient alebo spôsobilá protistrana. Zaradenie klienta do kategórie má dôsledky pre stupeň ochrany, ktorý klient získava, a povinnosť starostlivosti, ktorú spoločnosť LYNX má, pokiaľ ide o príslušného klienta. Napríklad profesionálnemu klientovi sa dostáva menej ochrany než neprofesionálnemu klientovi.

2. Spoločnosť LYNX poskytuje svoje investičné služby (iba vykonanie) neprofesionálnym klientom a profesionálnym klientom. Spoločnosť LYNX zvolila v zásade klasifikáciu svojich klientov ako ne-profesionálnych klientov. Podľa platných zákonov a predpisov je možné neprofesionálnych klientov klasifikovať ako profesionálnych klientov. V odseku 3 nižšie sú stanovené podmienky, na ktorých základe môžete byť na svoju vlastnú žiadosť klasifikovaní ako profesionálny klient. Spoločnosť LYNX stanovuje rozsah, v akom bude túto žiadosť rešpektovať.

3. Spoločnosť LYNX vás nikdy nebude klasifikovať ako profesionálneho klienta zo svojej vlastnej iniciatívy. Môžete však spoločnosti LYNX zaslať písomnú žiadosť o klasifikáciu ako profesionálneho klienta. Ako je uvedené vyššie, spoločnosť LYNX nie je povinná túto žiadosť rešpektovať. Ak spoločnosť LYNX túto žiadosť vezme do úvahy, v žiadnom prípade ju nebude rešpektovať, ak posúdenie vykonané spoločnosťou LYNX vo veci vašich odborných znalostí, skúseností a znalostí s ohľadom na zmluvu nepreukazujú primerane, že ste schopní robiť svoje vlastné investičné rozhodnutia a posúdiť sami zodpovedajúce riziká. Aby ste boli spôsobilí pre kvalifikáciu ako profesionálny klient, musíte v každom prípade spĺňať dve z nasledovných kvantitatívnych kritérií:

- a) počas predchádzajúcich štyroch štvrtrokov ste každý štvrtrok vykonali v priemere 10 transakcií značnej veľkosti;
- b) veľkosť vášho portfólia finančných nástrojov, zahŕňajúceho tak hotovostné vklady, ako finančné nástroje je väčšie než 500 000 €;
- c) pracujete alebo ste pracovali vo finančnom sektore počas aspoň jedného roku, pričom sa venujete alebo ste sa venovali činnostiam, ktoré vyžadujú znalosti zamýšľaných transakcií alebo služieb.

4. Ďalej budete musieť spĺňať kvalitatívne kritériá, že musí existovať primeraná istota, že ako neprofesionálny klient ste schopní robiť svoje vlastné investičné rozhodnutia a sami posúdiť zodpovedajúce riziká.

5. Ďalej, pred splnením akejkoľvek požiadavky od vás, ako je opísané v odseku 3, vás spoločnosť LYNX upozorní na nižší stupeň ochrany spojený s tým, že ste profesionálnym klientom, a na skutočnosť, že sa na vás už nevzťahuje program kompenzácií pre investorov (vysvetlenie programu kompenzácií pre investorov uvádza príloha č. 5). V tomto prípade musíte zároveň potvrdiť v samostatnom dokumente, že ste si vedomí dôsledkov spojených s nižším stupňom ochrany.

6. Ak ste spoločnosťou LYNX klasifikovaní ako profesionálny klient, ale v danom momente už nespĺňate podmienky spojené s touto klasifikáciou ako profesionálny klient, spoločnosť LYNX vás bude klasifikovať/preklasifikuje ako neprofesionálneho klienta a informuje vás podľa toho.

Príloha č. 2: Pravidelné správy

Všeobecné

Prostredníctvom spoločnosti LYNX máte prístup k širokému okruhu správ, v ktorých sú okrem iného poskytované informácie o pohyboch na účte cenných papierov, obchodnej činnosti a rizikách.

Správy sú vám sprístupnené v administratívnej sekcii účtu cenných papierov, ktorý máte vedený v spoločnosti Interactive Brokers Ireland Limited („IB“), ďalej len „**správa účtu**“. Prostredníctvom nášho webu (www.lynxbroker.sk: Login Account Management (Prihlásiť sa do správy účtu)) dostanete odkaz na online prostredie na správu účtu. Správa účtu je systém spoločnosti IB.

Prostredníctvom správy účtu môžete nastaviť, aby vám aj správy boli zasielané pravidelne (denne a mesačne) elektronickou poštou. Okrem toho môžete prispôbiť výpisy z účtu cenných papierov a iné správy. Správy sú k dispozícii v rôznych formátoch, napríklad online a ako súbor vo formáte CSV a/alebo PDF.

Správy od spoločnosti Interactive Brokers

Okrem ponúkania účtu cenných papierov spoločnosť IB zároveň vykonáva vaše zadané príkazy, pokiaľ ide o finančné nástroje predložené prostredníctvom spoločnosti LYNX. Správy zostavené spoločnosťou IB o vašom účte cenných papierov a vykonaní príkazov sú vám sprístupnené prostredníctvom správy účtu.

Aké sú tam správy?

Môžete požiadať o štandardný (i) **výpis z účtu cenných papierov** prostredníctvom správy účtu. V tomto výpise sú uvedené všetky pohyby, ktoré sa uskutočnili na vašom účte cenných papierov počas vami vybraného obdobia. Uvádzané sú transakcie, náklady na transakcie a dane, zmena objemu alebo objemov hotovosti, výplaty dividend, vklady a obraty.

V rôznych (ii) **správach o rizikách** je poskytovaný prehľad o tom, aký je výkon účtu cenných papierov podľa rôznych scenárov. V správe (iii) **Hodnota pri riziku (Value at Risk – VaR)** je uvádzané, koľko môže portfólio stratiť v dôsledku pohybov na trhu za daný časový horizont. V (iv) **správe o marži** je uvádzané, aké boli požiadavky na maržu tak pre celý účet cenných papierov, ako pre jednotlivé pozície, a v (v) **správe o záťažovom teste** je uvedená hodnota a zisk a strata pozícií pri raste a poklese cien podkladového aktíva.

V (vi) **Analytikovi portfólia** je poskytovaná detailná odborná analýza výkonnosti s používateľsky prívetivým moderným rozhraním. Uvádzané sú pozície a transakcie napríklad podľa triedy aktíva alebo meny a v interaktívnych grafoch sú uvedené súčasné a minulé hodnoty.

Prostredníctvom správy účtu je k dispozícii ročný prehľad „ex-post“ (retrospektívny) (vii) **nákladov a poplatkov** spojených so službami spoločností LYNX a IB a vykonanými transakciami.

A nakoniec, správa (viii) **Audit trail**, čo je súbor, do ktorého sa ukladá denná obchodná činnosť. Takto je možné okrem iného vyhľadávať, ktoré príkazy boli odoslané na burzu, ktoré príkazy boli zmenené, aké sú detaily príkazu a prečo príkaz nebol prijatý. Každý deň je vytvorený jeden Audit trail s názvom dňa v týždni.

Vyššie zmienené správy (i) až (vi) a (viii) zostavuje spoločnosť IB a na jej zodpovednosť. Vyššie zmienenú správu (vii) zostavuje spoločnosť IB prostredníctvom správy účtu, robí to však na zodpovednosť spoločnosti LYNX.

Kedy budú správy k dispozícii?

Vo väčšine prípadov sú správy k dispozícii od prvého pracovného dňa po konci obdobia, na ktoré sa správa vzťahuje. Pokiaľ ide o váš účet cenných papierov, do denných, mesačných a ročných správ môžete nazrieť prostredníctvom správy účtu. Zároveň môžete vybrať obdobie, za ktoré by ste chceli správu dostať.

Príloha č. 3: Varovanie pred rizikami a informácie o finančných nástrojoch

Informácie obsiahnuté v tomto dokumente sú vám poskytnuté, ako neprofesionálnemu investorovi, v súlade s Európskymi a holandskými zákonmi a predpismi. Cieľom informácií obsiahnutých v tomto Dodatku 3 je poskytnúť vám všeobecný opis hlavných charakteristík a rizík (investovania do) cenných papierov, napríklad akcií, dlhopisov a derivátov, ako sú termínované vklady, opcie a rozdielové zmluvy (CFD). Tento dokument zahŕňa taktiež ďalšie všeobecné riziká súvisiace s investičnými trhmi. Upozorňujeme, že by ste si mali za všetkých okolností skontrolovať, či vydavateľ cenných papierov alebo poskytovateľ derivátov zverejnil konkrétne informácie o daných cenných papieroch alebo derivátoch, napríklad podnikateľský zámer alebo kľúčové informačné dokumenty, a mali by ste tieto informácie riadne preveriť, skôr než urobíte akékoľvek investičné rozhodnutie. V prípade, že nerozumiете povahu a rozsahu svojho zapojenia čo do rizika a povahy súvisiacej s produktom, nemali by ste s takým produktom obchodovať. Mali by ste zaistiť, aby produkty, s ktorými obchodujete, boli pre vás vhodné v rámci vašej osobnej situácie a finančných možností. Určité stratégie, napríklad rozpätie alebo zaistené pozície, môžu byť rovnako riskantné ako prosté dlhé či krátke pozície. Zdôrazňujeme, že tento dokument neobsahuje všetky možné riziká spojené s rôznymi druhmi investícií či finančných trhov.

Radi by sme zdôraznili, že ak ste klasifikovaní ako retailoví klienti, mali by ste venovať zvláštnu pozornosť tomuto dokumentu s ohľadom na skutočnosť, že úroveň vašich skúseností, znalostí a odborností je nižšia než úroveň profesionálnych klientov alebo spôsobilaj protistrany. Z toho dôvodu by ste si mali tento dokument pozorne prečítať a uistiť sa, že všetkému nižšie uvedenému rozumiete. Vo všetkých investíciách, ktoré môžete vykonať prostredníctvom LYNX cez Interaktívnych maklérov, je zahrnuté riziko.

Spracovali sme prehľad varovaní pred niektorými všeobecnými rizikami, ktoré platia pre väčšinu druhov investícií a investičných stratégií, a o ktorých by ste mali vedieť:

- a) V každom prípade by ste si mali uvedomiť, že nemusíte dostať späť celú pôvodne investovanú sumu, pretože hodnota investícií a príjem z nich môže klesať aj stúpať. Žiadna garantovaná návratnosť neexistuje. Cena alebo hodnota investície závisí od fluktuácie finančných trhov, ktorá je mimo našej kontroly;
- b) Výkonnosť z minulosti nie je žiadnym vodidlom pre výkonnosť v budúcnosti;
- c) Hodnota jednotlivých investícií môže klesnúť v dôsledku poklesu trhov, čo môže závisieť napríklad od úrovne ponuky a dopytu po určitom finančnom nástroji, investorov alebo vnímania trhu, cien všetkých podkladových investícií alebo iných politických a ekonomických faktorov;
- d) Pokiaľ ide o investície určené pre strednodobé až dlhodobé držanie, investície s obmedzenou likviditou, pevným dátumom splatnosti alebo významnými počiatočnými nákladmi, mali by ste mať na pamäti, že predčasné odkúpenie môže viesť k nižšej návratnosti, než akú ste čakali, a dokonca aj k strate z pôvodne investovanej sumy;
- e) Obchodovanie s mimoburzovými investíciami, t. j. investíciami, ktoré nie sú obchodované podľa pravidiel regulovaného trhu alebo burzy, alebo pre ne neexistuje žiadny uznávaný trh, a ktoré nie sú
- f) spracované zúčtovacím strediskom, vystavuje investorov ďalším rizikám, a neexistuje žiadna istota, že tvorcovia trhu budú pripravení vyrovnať také investície. V dôsledku toho nemusí pre také investície existovať žiadny sekundárny trh. Môžu taktiež existovať obmedzenia v súvislosti s prístupnosťou a likviditou, investíciu je možné napríklad vykonať alebo odpredať iba v určitých dátumoch alebo s predpísanou výpovednou lehotou. Mali by ste mať na pamäti, že môže byť ťažké dostať sa k spofahlivým informáciám o aktuálnej hodnote takej investície alebo o rozsahu rizík, ktorým sú tieto investície vystavené;
- g) Budete vystavení koncentrovanému riziku tam, kde je nedostatočná diverzifikácia na vašom účte a kde ste neprimerane vystavení jednej investícii alebo obmedzenému počtu investícií;
- h) Korelácia rizika odkazuje na možnosť, že sa aktuálna korelácia medzi dvoma aktívami alebo premennými bude správať inak, než sa očakáva. V dôsledku toho môže byť vaše portfólio rizikovejšie, než sa pôvodne predpokladalo. Korelácia je termín, ktorý sa používa na porovnanie toho, ako sa môže správať jedna trieda aktív v porovnaní s inou triedou aktív. Posúdenie korelácie medzi rôznymi aktívami vo vašom portfóliu je dôležité pre riadenie rizikovosti účtu;
- i) Volatilita je štatistické meranie tendencie individuálnej investície k významným výkyvom hodnoty. Obvykle platí, že čím vyššia volatilita, tým riskantnejšia investícia;
- j) Regulačné/právne riziko je riziko plynúce z regulačných alebo právnych akcií a zmien, ktoré môžu znížiť ziskový potenciál investície alebo dokonca môžu viesť k investičnej strate. Právne zmeny môžu viesť dokonca k tomu, že pôvodne prijateľná investícia bude nelegálna, alebo môže spôsobiť, že zdanenie vašej investície bude

mať dopad na ziskovosť. Také riziko je nepredvídateľné a môže závisieť od rôznych politických, ekonomických a ďalších faktorov;

k) Operačné riziko, napríklad zrútenie alebo nefunkčnosť základných systémov a riadenia vrátane IT systémov, môže mať dopad na uzavretie vašich investícií alebo iných obchodov.

l) Okrem vyššie uvedeného sme stanovili riziká súvisiace s investíciami do finančných nástrojov a špecifické riziká súvisiace s konkrétnymi komplexnými produktmi.

A) RIZIKÁ SÚVISIACE S INVESTÍCIAMI DO FINANČNÝCH NÁSTROJOV

I. Úvod

Nižšie si prejdite opis typických rizík, ktorý je možné aplikovať na všetky druhy investícií, ktoré môžete vykonať cez Interaktívneho makléra. Nižšie opísané riziká sú kumulatívne a vzájomne sa zvyšujú.

Volatilita:

Ceny finančných nástrojov a cenných papierov prechádzajú časom významnými výkyvmi. Stupeň výkyvov ceny v určitom období sa označuje ako volatilita. Volatilita sa vypočítava pomocou štatistických metód na základe historických údajov. Čím vyššia je volatilita finančného nástroja, tým vyššie riziko je v investícii obsiahnuté. Volatilita sa zakladá na zmenách cien v minulosti a z toho dôvodu nie je spoľahlivým indikátorom pre budúce cenové trendy.

Likvidita a riziká zastupiteľnosti:

Likvidita alebo zastupiteľnosť opisujú možnosti investora zbaviť sa kedykoľvek finančného nástroja. Základná možnosť takého predaja sa označuje ako zastupiteľnosť. Likvidita označuje možnosť nakladať s finančnými nástrojmi bez príkazu na predaj. Odvodzuje sa z priemernej miery bežnej na trhu, čo vyvoláva značné alebo trvalé výkyvy cien. Transakciu je možné preto dokončiť iba pri výrazne nižších sadzbách. Tesné a nelikvidné trhy môžu byť príčinou ťažkostí pri nákupe či predaji finančných inštrumentov. Niektoré finančné nástroje sú kótované po dlhý čas bez akéhokoľvek skutočného zásadného obratu. Na takých trhoch nie je možné príkaz dokončiť okamžite, je možné to len čiastočne alebo za veľmi nevýhodných podmienok. Môže to taktiež viesť k vyšším transakčným nákladom.

Kurzové riziko:

Investori čelia kurzovému riziku, keď držia finančné nástroje v mene, ktorá nie je menou ich domovskej krajiny. Kurzové riziko sa realizuje, keď sa pomer medzi menou domovskej krajiny investora a cudzou menou zvyšuje. Z toho dôvodu, aj v prípade, že ceny rastú, môžu také transakcie skončiť v strate. Meny a devízové trhy sú predmetom dopadov krátkodobých, strednodobých a dlhodobých faktorov. Pomery menových kurzov ovplyvňujú trhové výhľady, aktuálne politické udalosti, špekulácie, ekonomický vývoj, úrokové sadzby, rozhodnutia monetárnej politiky a makroekonomické faktory.

Inflačné riziko:

Inflačné riziko označuje riziko, že investor utrpí finančné straty pre postupujúcu devalváciu meny (infláciu).

Ekonomické riziko:

Ekonomické trendy, pri ktorých došlo k nesprávnej predpovedi alebo ktoré nebolo možné predvídať, môžu mať nepriaznivý vplyv na budúci vývoj cien finančných nástrojov. Zmeny ekonomických aktivít štátov vždy ovplyvnia vývoj cien finančných nástrojov.

Úverové riziko:

Pôžička proti portfóliu alebo účtu s cennými papiermi je nástroj, ktorý investori často využívajú na to, aby zostali solventní, a tým pádom akcieschopní. Upozorňujeme, že najskôr musíte vygenerovať úroky z poskytnutej pôžičky, aby ste mohli financovať investície, skôr ako začnete generovať zisk. Navyše musíte splatiť pôžičku. V dôsledku toho sa pomer rizika a výnosu posúva. Keďže sa finančné nástroje používajú pri pôžičkách proti portfóliu ako záruka splatenia (kolaterál), negatívne cenové trendy môžu viesť k poklesu hodnoty záruky z dôvodu poklesu cien. V takom prípade sa obvykle požaduje dodatočná platba a poskytnutie dodatočnej záruky veriteľovi, aby bolo zaistené dostatočné zaistenie pôžičky – inak by mohlo dôjsť k zrušeniu pôžičky. V extrémnych prípadoch môžu byť cenné papiere na účte predmetom núteného predaja veriteľom. Dochádza k tomu najmä v prípade, keď nie sú poskytnuté požadované dodatočné peňažné prostriedky alebo nie sú poskytnuté v dostatočnej výške. Navyše nie je žiadna istota, že zaisťovací účet bude možné v budúcnosti použiť na plné vyrovnanie vašich záväzkov.

Daňové riziko:

Zdanenie investorov ovplyvňuje udržateľnú návratnosť investícií. Zaobchádzanie so ziskami a výnosmi z cenných papierov a podobných transakcií pre daňové účely sa môže zmeniť. Okrem priamych dopadov na investora môžu mať také zmeny dopad na ziskovú pozíciu spoločností, a tak majú nepriaznivé alebo priaznivé dopady na cenové trendy finančných nástrojov.

Ešte pred investíciou dôkladne preskúmajte daňové podmienky a zaobchádzanie s danými kapitálovými investíciami z hľadiska daňových účelov.

Vedľajšie náklady:

Všetky provízie a transakčné náklady, rovnako ako opakujúce sa náklady (napríklad poplatky za správu portfólia) ovplyvňujú prípadné zisky z príslušnej transakcie.

Čím vyššie sú náklady súvisiace s transakciou, tým dlhšie trvá dosiahnutie bodu zvratu. Súčasne klesajú vaše šance generovať profit, pretože tieto náklady treba najprv znovu zarobiť, skôr ako začnete generovať akýkoľvek zisk.

Zvážte preto pomer poplatkov a celkovú čistú hodnotu transakcie.

Denné obchodné riziká

Kúpiť a predáť finančné nástroje, napríklad akcie a deriváty, je možné pri denných obchodných transakciách, a to kvôli zisku z menších a krátkodobých cenových výkyvov. Tieto transakcie predstavujú špekulatívne obchodné techniky, pretože strednodobé a dlhodobé faktory obvykle nemajú vplyv na tvorbu cien. Investor musí uvážiť, že môže byť nutný predaj alebo uzavretie pozície platnej na ďalší pracovný deň (nočné riziko), aby nedošlo ku kurzovým stratám; tak dochádza k vzniku strát. Čím vyššia je základná volatilita príslušného peňažného nástroja, tým vyššie je riziko. Riziko celkovej straty je preto pri tomto obchodnom prístupe všeobecne vyššie; riziko sa úmerne zvyšuje s počtom transakcií. Dopad poplatkov je pri tomto obchodnom prístupe zvlášť významný, pretože poplatky sa pri vstupe do veľkého počtu transakcií zvyšujú (porov. taktiež „vedľajšie náklady“ v sekcii A.I. nižšie). Poplatky môžu byť neprimerane vysoké. V rozsahu, v akom sú denné obchodné transakcie vykonávané na pôžičku, musí investor uvážiť, že povinnosť splácať uvedenú pôžičku existuje bez ohľadu na zárobok z transakcie, a že môžu vzniknúť dodatočné náklady z dôvodu úrokov, ktoré treba najprv zarobiť. Až potom môže byť investor bez strát. V prípade, že sa futures transakcia vykonáva počas denných obchodných aktivít, bude možno nutné dodatočné zaistenie alebo vlastný kapitál, ak súčasne vzniknú straty, ktoré presahujú investovaný kapitál alebo poskytnuté zaistenie. Pri dennom obchodovaní súperí klient s profesionálnymi a finančne silnými účastníkmi trhu. Klienti, ktorí chcú vykonávať denné obchody, by s ohľadom na vyššie uvedené mali mať riadne znalosti a skúsenosti týkajúce sa trhov, obchodných techník a stratégií, ale taktiež derivátov finančných nástrojov.

II. Riziko spojené s obchodnými transakciami na burze

1. Povaha akcie

Akcia je podiel alebo vlastnícky certifikát, ktorý v akciovom certifikáte potvrdzuje práva akcionára v akciovej spoločnosti. Vlastník či držiteľ akcií nie je veriteľom spoločnosti, ale skôr drží majetkový podiel v spoločnosti ako spoluvlastník aktív. Akcie môžu podliehať rôznym konceptom z hľadiska prenositeľnosti (zastupiteľnosti). V prípade akcií na doručiteľa nepodlieha prenos vlastníckeho práva žiadnym zvláštnym formálnym požiadavkám. V prípade akcií na meno sú však akcie v akciovom registri spoločnosti registrované na meno investora. Z hľadiska spoločnosti sa za akcionára považujú iba osoby uvedené v danom registri. Iba tieto osoby teda môžu uplatňovať svoje práva, či už osobne, alebo cez splnomocnenca. V prípade, že sa akcionár vzdá registrácie v registri akcií, nedostáva väčšinou žiadne informácie od spoločnosti ani pozvanie na valné zhromaždenie. Taký akcionár de facto stratí svoje hlasovacie právo. Akcie na meno s obmedzenou prenositeľnosťou sú zvláštnym druhom registrovaných akcií. Prevod takých akcií na nového akcionára vyžaduje predchádzajúci súhlas od spoločnosti. Bez tohto súhlasu nie je možné akcie previesť.

Kmeňové akcie:

Např. na Slovensku predstavujú kmeňové akcie najbežnejší druh akcií a garantujú akcionárovi zákonné a štatutárne práva, ktoré s nimi súvisia.

Prednostné akcie:

Na druhej strane prednostné akcie obvykle obsahujú preventívne práva týkajúce sa rozdelenia ziskov alebo výťažkov z likvidácie či insolvenčného konania. Prednostné akcie môžu byť vydané s hlasovacími právami alebo bez nich. Je však skôr častejšie, že nezaručujú akcionárovi právo hlasovať na valných zhromaždeniach.

2. Riziká

Obchodovanie na burze podlieha, okrem všeobecných rizík, ktoré sú súčasťou investícií do cenných papierov, dodatočným špecifickým rizikám, ktoré uvádzame nižšie.

Podnikateľské riziko:

Investori sa po nákupe akcií podieľajú na ekonomickom rozvoji firmy, sú v zásade podnikateľmi, a ako takí majú prístup k odmenám, ktoré sa týkajú daného podniku; nesú však taktiež zodpovedajúce riziká. Podnikateľské riziko taktiež zahŕňa riziko toho, že obchodné aktivity firmy nebudú mať žiadny úspech. V krajných prípadoch môže dôjsť až k insolvenčii firmy. V takom prípade môže byť výsledkom investície totálna strata. Platí to ešte viac, pretože akcionári v prípade insolvenčie nemajú podiel zo žiadnych súčasných aktív, pokiaľ nie sú uspokojené všetky nároky ostatných veriteľov.

Riziko zmeny ceny:

Ceny akcií podliehajú výkyvom, v niektorých prípadoch môžu byť tieto výkyvy dosť radikálne. Väčšinou závisia od stavu ponuky a dopytu. Sú poznamenané všeobecnými ekonomickými očakávaniami a zvláštnymi okolnosťami danej firmy.

Na základe cenových trendov z minulosti nie je možné vyvodzovať žiadne spoľahlivé závery do budúcnosti.

V dlhom časovom období závisia výkyvy ceny na ziskovej pozícii firmy, ktorú ovplyvňujú striedavo makroekonomické trendy a zásadné politické podmienky. Zo strednodobého hľadiska sa prekrývajú vplyvy ekonomickej, menovej a monetárnej politiky. Z krátkodobého pohľadu majú na výpočet ceny a náladu na trhu vplyv aktuálne udalosti obmedzené v čase, napríklad nezhody či právne spory, medzinárodné krízy, ceny komodít alebo mnoho ďalších parametrov. V podstate sa to dá rozlíšiť na všeobecné trhové riziko spojené s akciami a špecifické riziká spoločnosti. Všeobecné riziko trhu je riziko zmien cien, ktoré je výsledkom všeobecných trendov na akciovom trhu, ktoré nemusia nutne súvisieť s ekonomickou pozíciou jednotlivých spoločností. Cena akcie na burze môže klesať, hoci sa aktuálna ekonomická situácia spoločnosti nezmenila, pretože sa zakladá na trhu ako celku. Riziká všeobecného trhu môžu prekryť pozitívny vývoj konkrétnej spoločnosti, relativizovať, znižovať alebo úplne eliminovať jeho dopady. Nie je možné predvídať, ako dlho budú také vplyvy prevládať.

Riziko špecifické pre spoločnosť:

Riziká špecifické pre spoločnosť predstavujú riziká priamo alebo nepriamo súvisiace so samotnou spoločnosťou. To znamená najmä pozíciu spoločnosti v trhovom prostredí, rozhodnutia manažmentu a podobné okolnosti, ktoré so spoločnosťou priamo súvisia. Základné všeobecné podmienky zahŕňajú mieru inflácie, hlavné sadzby, základné dane, zákonné podmienky a všeobecnú trhovú psychológiu. Často je možné pozorovať, že akcie alebo celé akciové trhy zažívajú veľké výkyvy cien a hodnôt bez toho, aby sa zmenili základné podmienky. Hodnota akcií a hodnotenie akciových trhov sa dosť často preceňuje.

Riziko krajiny:

V prípade získania akcií zahraničných spoločností, alebo keď sa zaistovací účet udržiava v zahraničí, môže investor podliehať obmedzeniam kapitálových transakcií, čo môže znemožniť predaj akcií, získanie dividend alebo prevod zaistenia z príslušnej krajiny, či už v krátkodobom, alebo dlhodobom horizonte. V prípade držania zahraničných akcií musí vziať investor do úvahy, že tieto akcie podliehajú zahraničným zákonom a môžu mať iné usporiadanie než slovenské akcie. Do výkonu práv či plnenia povinností a požiadaviek možno budú musieť zasiahnuť zahraniční odborníci, napríklad právnici, daňoví poradcovia alebo súdy. To môže predstavovať dodatočné náklady a prekážky. Pri získavaní zahraničných akcií je často oveľa zložitejšie dostať požadované informácie o spoločnosti alebo akciách, zúčastňovať sa valného zhromaždenia alebo inak uplatňovať svoje práva.

Riziko likvidity:

Najmä v prípade akcií menších spoločností s nízkou cenou akcií alebo pri vydaní malého počtu akcií nie je možné zaručiť, že sa nájde kupec, ktorý by od investora odkúpil akcie. Môže to viesť až k tomu, že sa žiadny kupec nenájde, alebo bude investor nútený k výraznej zľave z kúpnej ceny. Skupina investorov do malých akcií, druhoradých akcií a takzvaných „penny stocks“ je väčšinou taká malá, že predaj takých akcií je silne obmedzený alebo po dlhý čas dokonca nerealizovateľný. Také akcie sú taktiež často obmedzené na cenové manipulácie. Pri investíciách do zahraničných cenných papierov musia investori brať do úvahy taktiež to, že pri predaji akcií budú môcť disponovať s predajnou cenou akcií až po dlhšom čase alebo po registrácii prevodu.

III. Americké burzy akcií: Špecifické riziká obsiahnuté v penny stocks a OTC:

V Spojených štátoch amerických existuje pravidlo, že všetky spoločnosti, ktorých akcie sú verejne ponúkané na burze, musia podávať hlásenie Komisii pre kontrolu cenných papierov (SEC). Preto sa musia odovzdávať finančné

uzávierky a každú zmenu treba SEC nahlásiť. Existujú dve hlavné výnimky z týchto požiadaviek na registráciu a podávanie správ.

Akciová regulácia S:

Tieto akcie sa nesmú ponúkať neamerickým občanom Spojených štátov amerických. Počas 12 mesiacov nie je možné tieto akcie v Spojených štátoch amerických predávať. Kupujúci navyše musí súhlasiť s následným predajom akcií iba v rámci právnych predpisov platných v Spojených štátoch amerických. Tieto akcie nie je možné v Spojených štátoch amerických predávať počas jedného roku. Bez predchádzajúcej registrácie na SEC nie je možné tieto akcie predávať na burzách ani na trhoch.

Akcie OTC:

Trh OTC je voľný trh. Tieto akcie podliehajú rovnakým nariadeniam ako akcie regulácie S.

Riziko manipulácie s cenou:

Bežnou charakteristikou voľných trhov je skutočnosť, že ceny môžu silne ovplyvňovať aktivity niektorých inštitúcií obchodujúcich s cennými papiermi, ktoré fungujú ako takzvaní tvorcovia trhu. Tieto inštitúcie oznámia organizátorom burzy, že sa zamerajú na určité akcie a splnia určité povinnosti týkajúce sa týchto cenných papierov. Akcie OTC majú často len jedného takzvaného tvorca trhu. Tento tvorca trhu je taktiež jediným záujemcom, keď chce investor predať získané akcie. Tvorcovia trhu často konajú ako obchodní partneri, takže nenakupujú a nepredávajú akcie ako maklér v zastúpení iného klienta, ale radšej na svoj vlastný účet.

Ceny sú dané vďaka týmto tvorcovi trhu, nepodliehajú teda ponuke a dopytu.

To treba vziať do úvahy, rovnako ako rozsah trhu a jedinečnú pozíciu tvorca trhu, ktorá so sebou nesie veľké riziko manipulácie s cenou a nespravodlivej tvorby cien.

Vo vývoji ceny sa neodráža žiadna bežná ponuka a dopyt ani žiadny všeobecný záujem. Vďaka svojmu unikátnemu postaveniu má tvorca trhu možnosť manipulovať s cenou podľa svojich vlastných záujmov alebo podľa záujmov tretej strany. Tým sa spúšťa veľké riziko cenového podvodu.

Cena daná tvorcovi trhu sa často nezakladá na spravodlivej trhovej cene. Ceny sa občas stanovujú náhodne.

Rozpätie:

Medzi sadzbou pri nákupe a sadzbou pri predaji je často veľká marža, takzvané rozpätie.

Toto rozpätie ziskava tvorca trhu. Pretože voľný trh je obmedzený trh, je rozpätie v niektorých prípadoch mimoriadne vysoké.

To taktiež znamená, že investor po získaní takých akcií najprv utrpí stratu.

V niektorých prípadoch sú potrebné veľké a nerealistické výkyvy sadzieb, aby ponuková sadzba pri predaji akcií prekročila pôvodne zaplatenú dopytovú sadzbu.

Pri obchodovaní s Interactive Brokers cez LYNX sa často stáva, že počet týchto akcií dosahuje maximálnych 500 000 jednotiek na objednávku z dôvodu nízkej nominálnej ceny. Toto maximum platí bez ohľadu na burzu a nie je možné ho zmeniť.

B) RIZIKÁ PRI OBCHODOVANÍ S OPCIAMÍ

I. Lehoty

1. Všeobecné informácie

Lehoty a vlastnosti opcií

Opcia predstavuje právo na nákup alebo predaj podkladového aktíva, napríklad akcie, komodity alebo zahraničnej meny. Na získanie tohto práva, nazývaného opčná prémie, je nutné zaplatiť cenu opcie. Vlastník alebo kupujúci opcie získava právo od predajcu opcie, tzv. vypisovateľa opcie. V prípade, že držiteľ právo uplatní, hovorí sa tomu uplatnenie opcie. Držiteľ môže, ale nemusí, opciu uplatniť. Ak dôjde k uplatneniu opcie, vypisovateľ musí

požiadavku držiteľa na uplatnenie opcie splniť. Ak nedôjde k uplatneniu opcie, na konci lehoty prepadne. Existujú opcie, ktoré je možné uplatniť kedykoľvek počas platnosti (americké opcie), a opcie, ktoré nie je možné uplatniť, pokým lehota neuplynie (Európske opcie). Regionálne obmedzenia neplatia pri získavaní opcie bez ohľadu na hodnotu príslušnej opcie. V prípade, že nedôjde k uplatneniu opcie, alebo sa vám ju nepodarí uplatniť včas, považuje sa taká opcia dňom splatnosti za prepadnutú. Upozorňujeme, že dátum, ku ktorému opcia prepadá, a posledný deň obchodovania obvykle nie sú rovnaké, aby obchodovateľnosť opcie mohla uplynúť pred dátumom, kedy opcia prepadne.

Zvláštny scenár: Opcie s kompenzáciou rozdielu:

Vzhľadom na to, že opcie nemusia nutne zahŕňať len fyzicky skutočne doručiteľné podkladové aktíva, ale taktiež nehmotné aktíva, vypláca sa v takých prípadoch peňažitá náhrada. Ide najmä o opcie na indexe alebo v akciovom portfóliu, t. j. iba číselné jednotky, ktoré sú spočítané na základe skôr určených parametrov a ktorých zmeny odrážajú vývoj sadzieb podkladových cenných papierov. Všetky ďalšie poznámky a komentáre sa navyše na tieto druhy zmlúv vzťahujú zodpovedajúcim spôsobom.

Call a put opcie:

Existujú dva základné druhy opcií: Kúpna opcia, nazývaná call opcia, a predajná opcia, nazývaná put opcia. Call opcia dáva právo niečo kúpiť, put opcia dáva právo niečo prediť. Treba vziať do úvahy, že kupujúci opcie môže, ale nemusí vyžadovať či uplatniť opciu; predajca, naopak, musí, v opačnom prípade, splniť dohodnuté záväzky pri uplatnení opcie.

Predajca tak môže vyčkávať, či dôjde k uplatneniu, obnoveniu či uzavretiu opcie. Pri uzavretí transakcie získa predajca za podstúpenie rizika opčnú prémiiu. V prípade, že nedôjde k uplatneniu opcie, považuje sa táto opcia za zisk predajcu (opciu je možné pred dátumom vygenerovania profitu prediť).

Základný scenár:

Všetky stratégie používané na opcie sa zakladajú na štyroch základných scenároch:

- Long call: Nákup kúpnej opcie
- Short call: Predaj kúpnej opcie
- Long put: Nákup predajnej opcie
- Short put: Predaj predajnej opcie

Aby bolo možné kúpiť kúpnu opciu, musí byť najprv niekto ochotný ju prediť; aby bolo možné kúpiť predajnú opciu, musí byť niekto ochotný ju prediť. Strana, ktorá kupuje opciu, drží takzvanú dlhú pozíciu, zatiaľ čo strana, ktorá opciu predáva, drží krátku pozíciu. To má za následok štyri vyššie uvedené základné druhy transakcií.

Držiteľ opcie a vypisovateľ:

Opciu poskytuje držiteľ opcie, t. j. kupujúci opcie s možnosťou, ale nie povinnosťou, prediť alebo kúpiť tovar, zahraničnú menu alebo základný finančný titul či iné podkladové aktívum za pôvodne dohodnutú cenu (realizačná cena). Držiteľ opcie neplatí žiadnu zálohu ani maržu z hodnoty položky, ale prémiiu. Túto prémiiu dostáva zmluvný partner držiteľa, nazývaný vypisovateľ alebo predajca opcie. Možné straty držiteľa opcie sú obmedzené na investovanú opčnú prémiiu; riziko vypisovateľa podlieha neobmedzenému riziku straty.

Kryté a nekryté opcie:

Existuje rozdiel medzi krytou opciou a nekrytou opciou. V prípade krytej opcie drží predávajúci pri uzavretí transakcie odsúhlasené množstvo doručiteľného podkladového aktíva. V prípade nekrytej opcie povinná strana doručiteľnú položku nemá. Ak je predajca opcie, teda vypisovateľ, nútený položku doručiť, musí ju v prípade nutnosti zaobstarať do dátumu doručenia. V tom prípade nie je riziko obmedzené sumou, rovnako ako v prípade, keď je strana povinná jednotky prijať.

2. Materiálové parametre opcie

Následovné parametre sú významné pre štruktúrovanie všetkých opcií:

- **Podkladové aktíva:**

Všetky opcie sa zakladajú na odsúhlasenom predmete, takzvanom podkladovom aktíve. To je predmet, pre ktorý je opcia garantovaná.

- **Realizačná cena a cena na burze:**

Kupujúci opcie a predajca opcie sa dohodli na cene za podkladové aktívum a na množstve, čo je pevná cena uplatniteľná neskôr.

- **Multiplier:**

Multiplier odráža počet jednotiek podkladového aktíva na opciu.

- **Lehota:**

Toto je dátum, dokedy (americké opcie) alebo kedy (Európske opcie) je možné uplatniť opcie (dátum expirácie).

3. Opčná prémie

Výška opčnej prémie alebo sadzba opcie alebo cena opcie pozostáva z tzv. vnútornej hodnoty opcie a tzv. trhovej hodnoty.

Vnútna hodnota:

Vnútna hodnota opcie predstavuje rozdiel medzi aktuálnou hodnotou opčnej položky a realizačnou cenou opcie. Napríklad kúpna opcia na DAX za realizačnú cenu 4 000 – s DAX na 4 300 – má skutočnú hodnotu 300 indexových bodov. Napríklad predajná opcia na DAX za realizačnú cenu 4 500 – s rovnakým DAX – má skutočnú hodnotu 200 (4 500 – 4 300) indexových bodov. Čím väčší je teda rozdiel medzi aktuálnou sadzbou a realizačnou cenou, tým vyššia je vnútna hodnota, a tým je aj opcia drahšia.

Trhová hodnota:

Okrem vnútornej hodnoty má opcia taktiež takzvanú trhovú hodnotu. Trhová hodnota sa určuje na základe rozdielu medzi skutočnou sadzbou opcie a jej vnútornou hodnotou. Napríklad ak je DAX na 4 300 a je dohodnutá kúpna opcia s realizačnou cenou 4 000 a ak je cena opcie na 450, cena 450 prekročí skutočnú hodnotu opcie, čo je 300 bodov, o 150 bodov. V tomto scenári je trhovú hodnotu opcie 150 bodov. Trhová hodnota opcie závisí najmä od troch faktorov.

Zvyšková splatnosť opcie:

Opcia so zvyškovou splatnosťou niekoľko mesiacov, napr. šesť mesiacov, musí mať vyššiu trhovú hodnotu než opcia so zvyškovou splatnosťou iba jeden mesiac, pretože v prípade prvého scenára môže byť opcia uplatnená o päť mesiacov dlhšie než v prípade druhého scenára.

Volatilita opčnej položky:

Volatilita odráža častotú a stupeň cenových výkyvov. Napríklad ak položka, na ktorej je opcia založená, vykazuje fluktuáciu 20 %, alebo ak sa v budúcnosti očakáva fluktuácia takého rozsahu, bude mať táto možnosť vyššiu reálnu hodnotu než opcia na akciu, ktorá má ročnú fluktuáciu napríklad 5 %, alebo pri ktorej sa taká fluktuácia očakáva; to je spôsobené skutočnosťou, že vyšší rozsah fluktuácie vedie k tomu, že kupujúci opcie má vyššiu šancu na zvýšenie hodnoty opcie počas zvyškovej splatnosti.

Rozdiel od realizačnej ceny:

In the money: Opcia je „in the money“, ak cena podkladového aktíva prevyšuje realizačnú cenu v kúpnej opcii alebo je nižšia než realizačná cena predajnej opcie. Tento scenár sa taktiež označuje ako „opcia in the money“. At the money: Opcia je opciou „at the money“, ak je realizačná cena opcie zhodná s cenou podkladového aktíva. Out of the money: V tomto scenári realizačná cena kúpnej opcie prevyšuje cenu podkladového aktíva, zatiaľ čo realizačná cena predajnej opcie je pod cenou podkladového aktíva, čo má za následok, že opcia nemá žiadnu vnútornú hodnotu. V tomto scenári sa opcia taktiež označuje ako „opcia out of money“.

4. Opčný list basket, turbo, a exotic

V prípade, že je opcia certifikovaná vo forme cenného papiera (opčného listu (warrantu)), treba vziať do úvahy niektoré špeciálne typy opcií.

Opčné listy basket:

Ak investori držia opčné listy, sú oprávnení nakupovať (kúpe opcie) určený „kôš“ podkladových aktív alebo takých opčných listov, ktoré so sebou nesú zodpovedajúcu hotovostnú kompenzáciu, keď dôjde k uplatneniu opcie.

Opčné listy turbo:

Opčné listy turbo sú opcie, ktorých držiteľ je oprávnený získať iné záruky. To zvyšuje pákový efekt, pretože sa zdvojnásobí. Opisované dopady, najmä riziká, sa preto zodpovedajúcim spôsobom zvyšujú.

Opčné listy exotic:

Opčné listy exotic sa líšia od tradičných opčných listov, pretože podliehajú ďalším dohodnutým zmluvným podmienkam, ktoré menia obsah opcie. Možnosti sú v podstate nekonečné, čo je dôvodom, prečo treba podmienky opcie dôkladne preštudovať ešte pred získaním takých opčných listov. Nasledovné typy rozhodne stoja za zmienku

Bariérové opčné listy:

Ak nedôjde k vytvoreniu opcií (knock-in), kým podkladové aktíva dosiahnu určitú cenovú úroveň, budú opcie po uplynutí lehoty bezcenné (knock-out). S ohľadom na to sa vydavateľom ponúkajú štyri rôzne koncepty. Investor môže analyzovať a vyhodnotiť konkrétny profil rizika a výnosu až po získaní a potvrdení podrobných informácií.

Digitálne opčné listy:

Tieto opčné listy potvrdzujú právo kupujúceho na výplatu dopredu dohodnutej pevnej sumy, a to v prípade, že cena podkladového aktíva presiahne alebo je pod dohodnutou realizačnou cenou na konci obdobia alebo kedykoľvek počas obdobia, v závislosti od štruktúry.

Opčné listy jedného rozsahu:

V tomto scenári opčných listov dostane investor pevnú sumu za každý deň, kedy cena podkladového aktíva prekročí dolnú maržu alebo zostane pod vyššou maržou. Vyplatenie celkovej sumy nazhromaždenej počas celej lehoty prebehne na konci daného obdobia v jednej sume.

Opčné listy dvojitého rozsahu:

Investor dostane pevnú sumu za každý deň, kedy cena príslušného podkladového aktíva prekročí dolnú maržu alebo zostane pod vyššou maržou. Za každý deň, kedy je stanovená cena mimo dohodnutého rozmedzia, sa odpočíta zodpovedajúca pevná suma. Na konci lehoty sa započítajú pohľadávky a záväzky. Investori sú povinní vykonať ďalšie platby iba v prípade, že na konci obdobia nebude rozdiel v ich prospech; čo sa obvykle nedeje.

Opčné listy zdola nahor alebo zhora nadol:

V tomto scenári investor dostane dopredu dohodnutú sumu za každý deň, kedy cena podkladového aktíva presiahne rozsah stanovený v podmienkach opčného listu (zdola nahor) alebo klesne pod tento stanovený rozsah (zhora nadol). Výplata sa rovná započítanej sume na konci obdobia.

Rozsah opčných listov knock-out:

Tieto opčné listy sa riadia rovnakým konceptom ako opčné listy s rozsahom. Investorova opcia prepadne, hneď ako sa cena podkladového aktíva dostane mimo alebo – podľa zmluvných podmienok – do určeného rozsahu. Podľa zmluvných podmienok nie je možné vykonávať žiadne platby, alebo je možné vykonávať iba také platby, ktoré sa kumulovali, pokiaľ nebola dosiahnutá stanovená cena.

VENUJTE POZORNOSŤ TOMUTO:

Konkrétne informácie o podrobnostiach týchto produktov, ich funkciách a konkrétnych rizikách súvisiacich s opčnými listami so zložitými podmienkami alebo pri kombinácii rôznych opcií či opčných listov je možné poskytnúť iba prípad od prípadu a na základe podrobného opisu transakcie.

Tvorca trhu:

V prípade opčných listov je vydavateľ protistranou. Cena opčného listu nie je stanovená priamo na základe ponuky a dopytu, ale vo väčšine prípadov takzvaným tvorcom trhu. Títo tvorcovia trhu oznámia organizátorom burzy, že sa zamerajú na určité akcie a splnia určité povinnosti týkajúce sa týchto cenných papierov. Opčné listy majú často len jedného takzvaného tvorcu trhu. Tento tvorca trhu je taktiež jediným záujemcom, keď chce investor predat' získané akcie. Tvorcovia trhu môžu pôsobiť taktiež ako svoji vlastní obchodní partneri, môžu teda nakupovať a predávať akcie aj na svoj vlastný účet.

Ceny sú dané vďaka týmto tvorcom trhu, nepodliehajú teda ponuke a dopytu.

To treba vziať do úvahy, rovnako ako rozsah trhu a jedinečnú pozíciu tvorcu trhu, ktorá so sebou nesie veľké riziko manipulácie s cenou a nespravodlivej tvorby cien. Cena opčného listu je obvykle indexovaná (stanovená na základe teoretického modelu) a konečnú cenu určuje až potom tvorca trhu.

II. Riziká obsiahnuté v opčných transakciách

Opčné transakcie (opcie a opčné listy) so sebou nesú veľké riziká straty z dôvodu svojej koncepcie, čo si investori musia jasne uvedomovať.

1. Dopad nákladov

Pri všetkých opčných transakciách môžu minimálna provízia, percentná provízia alebo fixná provízia za transakciu (nákup a predaj) viesť k nákladom, ktoré v krajnom prípade môžu dokonca mnohonásobne prekročiť hodnotu opcií. Keď dôjde na uplatnenie opcií, často vznikajú ďalšie náklady. Tieto náklady môžu nakoniec dosiahnuť celkovú sumu, ktorá je v porovnaní s cenou opcií dosť významná.

Všetky náklady sa menia a nepriaznivo ovplyvňujú zisky očakávané tými, ktorí opciu získajú (alebo opčný list), pretože treba dosiahnuť vyrovnanie dokonca s vyšším zlomom, než aký je na trhu považovaný za realistický.

Ako je možné odvodiť z vyššie uvedených poznámok o pôsobení a rizikách futures, opčné transakcie sa považujú za stávky na budúce cenové trendy. Kupec opcie musí za vstup do tejto stávky zaplatiť tzv. opčnú prémiiu. To, či držiteľ opcie generuje zisky, závisí od toho, či akýkoľvek rozdiel medzi realizačnou cenou a rozdielom vyplývajúcim z uzavretia alebo uplatnenia opcie môže byť generovaný uplatnením alebo uzavretím opcie. Či bude výsledkom zisk, závisí od toho, či výška rozdielu presiahne zaplatené poistné. Taká prémia sa musí najprv znovu zaradiť ešte pred tým, ako kupujúci opcie dosiahne vyrovnanie. Pokým je rozdiel nižší než zaplatená prémia, je držiteľ opcie v takzvanej zóne čiastočnej straty alebo opcie. Ak sa realizačná cena počas obdobia opcie nezvýši alebo klesne, príde kupujúci opcie o celú prémiiu.

Treba uvážiť, že výška prémie zodpovedá špekulatívnym cenovým trendom považovaným na trhu za realistické a očakávaným odborníkmi na zmeny.

Opčná prémia sa usadzuje v rozmedzí medzi ponukou a proti-ponukou a určuje tak rozsah rizík považovaných na trhu za prijateľné.

Všetky náklady, poplatky a akékoľvek prirážky vzniknuté na opčnú prémiiu majú nepriaznivý vplyv na pomer rizika a odmien. Dôvodom je skutočnosť, že tieto náklady treba najprv znovu zaradiť, než sa držiteľ opcie vyrovná.

V závislosti od výšky vzniknutých nákladov navyše k opčnej prémii sa pomer rizík a výnosov mení v dôsledku výšky poplatkov do tej miery, že už nie je možné realisticky očakávať zisky. Akékoľvek prirážky k prémii za výmenné opcie taktiež vedú k tomu, že každá ďalšia transakcia znižuje šance na generovanie celkových ziskov alebo dokonca eliminuje akúkoľvek šancu na tieto zisky.

2. Riziko zmeny ceny

Cena opcie podlieha kolísaniu v závislosti od rôznych faktorov (pozri vyššie). Také výkyvy môžu viesť k tomu, že sa opcie stanú bezcennými. Vzhľadom na obmedzený termín opcie sa nemôžete spoliehať na včasné obnovenie ceny opcie.

3. Pákový efekt

Zmeny ceny podkladového aktíva majú vplyv na cenu opcie, ktorá je vždy neprimeraná zmene ceny podkladového aktíva. To sa označuje ako páka alebo pákový efekt. Nákupné opcie sa obvykle zhoršujú, keď cena podkladového aktíva klesá; v prípade predajných opcií je to obvykle prípad, kedy sa cena podkladového aktíva zvýši. Naopak, nie každý pozitívny vývoj ceny podkladového aktíva má pozitívny dopad na hodnotu opcie. Cena opcie môže dokonca klesnúť, ak je cena podkladového aktíva nadmerne kompenzovaná, napríklad v dôsledku nepriaznivého dopadu klesajúcej volatility alebo v dôsledku bezprostredne bezprostredného dátumu expirácie. Okrem odmien predstavuje pákový efekt pre investora taktiež veľké riziká. Pákový efekt má dopad v oboch smeroch, t. j. nielen v prospech držiteľa, ale potenciálne môže nepriaznivo zasiahnuť držiteľa. Čím vyšší je pákový efekt, tým riskantnejšie sú príslušné transakcie. Čím kratšie je zvyškové obdobie opcie, tým väčší je obvykle pákový efekt.

4. Riziko prepadnutia, znehodnotenia a úplnej straty

Z vyššie uvedených poznámok je možné odvodiť, že opcie môžu prepadnúť, a preto môžu byť bezcenné alebo môžu klesnúť ich hodnota. Čím kratšie je zvyškové obdobie, tým vyššie je riziko znehodnotenia alebo dokonca celkovej straty. Zhoršenie strát nastáva v prípade, že sa očakávané cenové trendy nevyvíjajú tak, ako sa očakávalo počas určovania podmienok. Vzhľadom na obmedzené podmienky opcií sa investor nemôže spoliehať na to, že sa miera alebo cena opcie spamätá včas pred uplynutím lehoty platnosti.

5. Neobmedzené riziko straty

Vstup do opčných transakcií môže mať za následok celkovú stratu investovanej sumy v dôsledku nepriaznivých trhových trendov, výskytu podmienok alebo vypršania platnosti. Podľa príslušnej pozície môže byť spustené neobmedzené riziko straty. Riziká sa neobmedzujú iba na poskytnuté zaistenie, ale môžu ho presiahnuť.

6. Obmedzené príležitosti alebo nedostatok príležitostí na minimalizáciu strát

Transakcie, prostredníctvom ktorých sa má vylúčiť alebo obmedziť riziko opcií, nemusia byť potenciálne dokončené vôbec alebo iba so stratou.

7. Riziko výstavcu

V prípade opčných listov nesiete riziko výstavca, t. j. riziko insolventie výstavcu opčných listov.

8. Zvýšené riziko z dôvodu pôžičiek

Riziko strát sa zvyšuje v prípade, že sú pôžičky získané na splnenie záväzkov z futures.

9. Zvýšené riziko z dôvodu transakcií v cudzej mene

Riziko strát sa ďalej zvyšuje, keď je záväzok z futures transakcie alebo úhrada súvisiaca s touto transakciou vyplatená v cudzej mene alebo účtovnej jednotke. Nárast sa spúšťa kurzovým rizikom.

10. Žiadne zdokonaľovanie štruktúry rizík prostredníctvom certifikácie

Certifikácia tu opisovaných práv a povinností formou zaistenia, najmä prostredníctvom opčných listov, nemá žiadny dopad na tu uvedené práva a povinnosti.

Vzhľadom na to, že futures transakcie môžu byť navrhnuté rôznymi spôsobmi, môžu sa spustiť ďalšie riziká podľa typu transakcie. Tieto transakcie by mali byť uzatvorené iba v prípade, že je investor plne oboznámený a dokonale rozumie funkciám a rizikám, ktoré z transakcií vyplývajú.

III. Krátky predaj opcií

V krátkom predaji investor predáva opcie, ktoré nemá v držaní.

Ide o extrémne rizikové aktivity, pri ktorých je pomer rizika a výnosov pre stranu krátkeho predaja nepriaznivý.

Ak sa predávajú opcie v krátkom predaji, predávajúci najprv dostane od kupujúceho opčnú prémiiu. Prijatá opčná prémia predstavuje maximálne potenciálne zisky pre predajcu, zatiaľ čo predajca súčasne nesie neobmedzené riziko strát. Krátky predaj opcií znamená, že samotní predajcovia opciu nedržia. Nemusia nutne vlastniť ani podkladové aktívum. Pokiaľ ide o krátky predaj opcií, musí investor zvážiť, že potenciálne zisky pri krátkom predaji kúpnej opcie sú obmedzené na získanú opčnú prémiiu, zatiaľ čo riziko strát zostáva neobmedzené. Potenciálne zisky pri krátkom predaji predajných opcií sú tiež obmedzené na prijatú opčnú prémiiu; pri poklese cien je taktiež neobmedzené riziko strát (hodnota opčného aktíva však nemôže klesnúť pod nulu). Obmedzené potenciálne zisky v týchto transakciách vyvažuje neobmedzené riziko strát. Nepriaznivý pomer rizík a výnosov preto vyžadoval dôkladné a efektívne riadenie rizík.

Zaistenie opcií:

Vo futures transakciách, ktoré podliehajú neobmedzenému riziku strát, t. j. aj opcií odpredaných v krátkom predaji, musí byť poskytnutá záruka (marža) na pokrytie prípadných rizík.

Na príslušných burzách platia dopredu dané pravidlá a musia sa v jednotlivých prípadoch dodržať. Nasledovné rozdelenie (prémiová a dodatočná marža) platí len na Eurexe. Na ostatných burzách platia pravidlá určené pre tieto burzy. Všetci investori by sa mali s pravidlami oboznámiť, skôr ako začnú na danej burze obchodovať.

Prémiová marža:

V krátkom predaji opcie sa „prémiová marža“ vypočítava každý deň. Na tento účel používa burza denne oficiálnu záverečnú sadzbu opcie, na ktorej základe vypočítava prémiovú maržu pre každú jednotlivú opciu. V krátkych predajoch opcie pozostáva prémiová marža z výkupnej ceny alebo realizačnej hodnoty, čo predstavuje hodnotu, ktorú predajca bude musieť zaplatiť, ak vykúpi opciu za oficiálnu záverečnú sadzbu burzy. Táto marža sa označuje ako „prémiová marža“ a je skutočne odčítaná z maržového konta, pretože existuje nesplatená povinnosť odkúpenia v tejto výške. Postup je takýto: Opčná prémia získaná pri krátkom predaji sa pripíše na maržové konto. Súčasne sa pri začatí transakcie odpočíta výkupná cena opcie platná pri zavretí burzy, takže nevyplatený zisk alebo strata z tejto položky sa odvodzuje z rozdielu medzi prijatou premiou a odkupnou hodnotou. Na nasledujúci obchodný deň na burze sa odpočíta nová výkupná hodnota ako nová „prémiová marža“ a „prémiová marža“ z predchádzajúceho dňa sa pripíše; rozdiel medzi novou a starou „prémiovou maržou“ predstavuje zisk alebo stratu z opcie za predchádzajúci deň. Denné zmeny sa tak rovnajú ziskom alebo stratám denne generovaným v nevybavených opčných položkách.

Dodatočná marža:

Na účely výpočtu „dodatočnej marže“ určuje príslušná burza parameter marže pre najväčšiu možnú zmenu ceny opčnej položky, t. j. podkladového aktíva. Veľkosť tohto parametra marža sa zakladá na minulých skúsenostiach. Podľa tohto modelu burza na základe skúsenosti odhaduje, ako by sa cena podkladového aktíva mohla v extrémnom prípade pre predajcu nepriaznivo meniť. Podľa teoretických modelov opcií potom burza počíta, ako by sa cena príslušnej opcie mohla najskôr zmeniť s ohľadom na podkladové aktíva, ak by očakávaný extrémny prípad nastal. Možná strata je potom označená ako „dodatočná marža“, ktorá má pokryť všetky cenové straty na ďalší deň. Na účte musia byť dostatočné finančné prostriedky, aby pokryli aspoň túto „dodatočnú maržu“, aby bolo

možné vôbec udržať pozíciu krátkeho predaja opcie do ďalšieho dňa. Treba zdôrazniť, že straty nie sú touto „dodatočnou maržou“ ani celkovou maržou nijako obmedzené, ale môžu ich v každom prípade prekročiť. V prípade opcií predaných v krátkom predaji pozostáva celková marža zo súčtu „prémiovej marže“ a „dodatočnej marže“.

C) RIZIKÁ SPOJENÉ S FINANČNÝMI A KOMODITNÝMI FUTURES TRANSAKCIAMI

Finančné alebo komoditné futures transakcie sú zmluvy, v ktorých jedna strana prijíma záväzok dodať a druhá strana opciu prijať dodávku vo dohodnutom neskoršom termíne. Bezprostredne po uzavretí futures transakcie sa odsúhlasí dodanie, prevzatie, množstvo a platba za tovar, ktorý má byť dodaný. Ak sa tieto transakcie štandardizujú a spracujú prostredníctvom burzy, spracovanie sa taktiež štandardizuje. Všeobecný termín pre finančné a komoditné futures transakcie je futures. Také futures sa často zakladajú na skutočnom špekulačnom zámere. Vo väčšine prípadov však zmluvné strany nemajú žiadny ekonomický záujem o nákup alebo predaj komodity.

Zaistenie (marža):

Pre budúce obchodovanie sa obvykle vyžaduje na uzavretie transakcie poskytnutie zaistenia, takzvaná maržová platba. Maklér zapisuje maržovú platbu ako počiatočný zostatok na účte klienta. Na tento účet sa zapisujú všetky futures klienta. Započítavajú sa zisky, straty a poplatky spojené s jednotlivými transakciami. Po investorevi sa požaduje, aby držal maržu nutnú pre dostatočné peňažné prostriedky na účte po celý čas. V prípade, že sa prijatý záväzok z futures zmluvy pre investora nevyvíja priaznivo, sú príslušné straty odčítané z jeho maržového účtu ako straty. V prípade, že suma na maržovom účte klesne pod maržu, ktorá by mala na účte zostávať, požaduje sa po investorevi dodatočná platba. Táto požiadavka sa nazýva maržová výzva. Termín pre dodatočnú platbu môže byť rádovo v niekoľkých hodinách. Ak sa investorevi nepodarí výzve vyhovieť, aktíva na účte môžu podliehať nútenému predaju. Maklér taktiež môže odpredať už spracované zmluvy prostredníctvom proti-obchodov. Minimálne marže stanovuje príslušná burza a môžu sa denne meniť podľa volatility futures. Maklér môže požadovať platbu marže presahujúcu túto minimálnu maržu.

Podrobnosti týkajúce sa zaistenia, ktoré treba poskytnúť, a akejkoľvek ďalšej dodatočnej platby, je možné odvodiť z najaktuálnejšej verzie zmluvných podmienok makléra.

Informácie o riziku:

Pri uzatváraní komoditných futures transakcií na seba beriete špecifické riziká z dôvodu hmotného dodania alebo prevzatia záväzkov. Počítajte s tým, že akýkoľvek predajca zaoberajúci sa futures môže požadovať prijatie komodity od „prvého oznámenia“, ktoré je predpísané v ustanoveniach príslušnej zmluvy. Doručenie na príslušné miesto doručenia určené burzou prebehne po písomnej výzve, v množstve, ktoré bolo stanovené dopredu v základných podmienkach, a v predpísanom rozsahu kvality. Predajca môže v dôsledku toho urobiť ľubovoľné rozhodnutie týkajúce sa presného dátumu doručenia; k doručeniu však musí dôjsť v mesiaci doručenia a musí byť oznámené jeden pracovný deň dopredu písomnou formou. Bez včasného proti-obchodu (uzavretia) môžete vy, ako kupujúci, niesť riziko prijatia záväzku počas posledných mesiacov obchodovania po „prvom dni oznámenia“. Ako predajca môžete čeliť záväzku dodania, ak na základe ukončenia platnosti zmluvy včas neprebehne proti-obchod. V prípade, že ste prijali záväzok doručenia a neuzavreli ste tento záväzok cestou proti-obchodu, musíte nakúpiť, uskladniť a dodať príslušnú komoditu v odsúhlasenom množstve a kvalite. Súčasne musíte niesť dodatočné náklady, ktoré dôsledkom toho vznikli. Toto nákladové riziko nie je možné dopredu spoľahlivo odhadnúť, môže výrazne presiahnuť všetky zaistenia. Záväzky môžu v tomto prípade presiahnuť všetky vaše osobné aktíva.

Krytá a nekrytá povinnosť dodania:

Toto prijatie záväzku dodania na základe futures zmluvy v prípade, že nemáte dostatočné množstvo zodpovedajúceho aktíva pri uzavretí zmluvy, predstavuje vyššie riziko než v prípade, že príslušné aktíva máte.

Zvláštny scenár: Futures s kompenzáciou rozdielu:

Vzhľadom na to, že futures nemusí nutne zahŕňať len fyzicky skutočne doručiteľné podkladové aktíva, ale taktiež nehmotné aktíva, vypláca sa v takých prípadoch peňažitá náhrada. Ide najmä o finančné futures na indexe alebo v akciovom portfóliu, t. j. iba číselné jednotky, ktoré sú spočítané na základe skôr určených parametrov a ktorých zmeny odrážajú vývoj sadzieb podkladových cenných papierov. Všetky ďalšie poznámky a komentáre sa navyše na tieto druhy zmlúv vzťahujú zodpovedajúcim spôsobom.

Futures na opcie:

Opcie je možné taktiež obchodovať ako futures. V takom prípade je transakcia opčnou transakciou, ktorá podlieha rizikám a mechanizmom opísaným v sekcii B.

Futures s výmenným rizikom:

V prípade, že vstúpite do futures transakcie, v ktorej je váš záväzok alebo plnenie, na ktoré ste oprávnení, určený v cudzej mene alebo účtovnej jednotke, alebo ak je na nich založená stanovená hodnota položky, nečelíte iba riziku spojenému s transakciou, ale taktiež výmennému riziku. I vývoj na zahraničných devízových trhoch môže znížiť hodnotu vašej opcie z dôvodu výkyvov devízového kurzu, čo môže zdražiť položku, ktorú musíte dodať, aby ste splnili svoje záväzky plynúce z futures zmluvy, alebo môže viesť k zníženiu hodnoty alebo výnosov.

D) RIZIKÁ EXCHANGE TRADED FUNDS (ETF)

Verejne obchodované fondy (ETF) sú investičné fondy obchodované na burze, ktoré kopírujú cenový trend indexu. ETF sú typicky pasívne riadené indexové fondy. Pasívne investičné stratégie, na rozdiel od aktívnych investičných stratégií, usilujú o neprekročenie porovnávacieho indexu, ale odrážajú uvedený index a súčasne minimalizujú náklady.

Rovnako ako bežné akcie investičných fondov, akcie ETF potvrdzujú pomerné držanie zvláštnych aktív, ktoré sa spravujú oddelene od aktív vystavujúcej investičnej spoločnosti.

Okrem všeobecných rizík, ktoré sú súčasťou investícií do cenných papierov, investície do ETF sú predmetom ďalších špecifických rizík, ktoré uvádzame nižšie.

- **Cenové riziko:**

V prípade ETF, ktoré pasívne kopírujú podkladový index a nie sú aktívne spravované, väčšinou nesiete základné riziká podkladových indexov. Preto ETF kolíšu priamo úmerným spôsobom v porovnaní so svojim podkladovým aktívom. Profily rizika a výnosu ETF a ich podkladových indexov sú si preto nápadne podobné. Ak napríklad DAX klesne o 10 %, cena ETF, ktorá odráža DAX, taktiež klesne približne o 10 %.

- **Koncentrácia rizík:**

Investičné riziko sa zvyšuje na základe zamerania ETF na konkrétnu oblasť, sektor alebo menu. Toto zvýšené riziko však môže viesť taktiež k zvýšenému potenciálnemu zisku.

- **Kurzové riziko:**

ETF predstavuje kurzové riziká v prípade, že podkladový index nie je určený v mene ETF. Ak mena indexu v porovnaní s menou ETF klesá, má to nepriaznivý vplyv na hodnotu ETF.

- **Replikačné riziko:**

ETF navyše čelí replikačnému riziku, čo znamená, že môže dôjsť k odchýlkam medzi hodnotou indexu a hodnotou ETF („chyba sledovania“). Táto chyba sledovania môže prekročiť rozdiel v hodnotovom trende ovplyvnenom poplatkami ETF. Taká odchýlka môže byť výsledkom napríklad hotovostných zostatkov, preváženia, kapitálových opatrení, výplat dividend alebo zdanenia dividend.

- **Riziko protistrany:**

Umelá replikácia ETF môže navyše znamenať riziko protistrany. Ak swapová protistrana nedodrží svoje platobné záväzky, môže to investorovi spôsobiť straty.

- **Riziko prevodu alebo ukončenia zvláštnych aktív:**

Za určitých podmienok môže dôjsť tak k prevodu zvláštnych aktív do portfólia iných zvláštnych aktív, ako aj k ukončeniu správy spoločnosti riadiacej kapitál. V prípade prevodu môže pokračujúca správa prebiehať za menej priaznivých podmienok. V prípade ukončenia sa spustí riziko straty (budúcich) ziskov.

- **Neverejné obchodovanie:**

Ak sa ETF (verejne obchodované fondy) a ich základné komponenty obchodujú na rôznych burzách v rôznych časoch, čelia investori riziku, že sa transakcie spojené s týmito ETF objavujú mimo času obchodovania zodpovedajúcich komponentov. To môže spôsobiť výkyv hodnoty v porovnaní s podkladovým indexom.

- **Pôžičky cenných papierov:**

Investičný fond sa môže pustiť do transakcií požičiavania cenných papierov kvôli optimalizácii výnosov. V prípade, že dlžník nemôže splniť svoje záväzky a vrátiť cenné papiere, a došlo k zníženiu hodnoty zaistenia, investičný fond čelí strate.

E) RIZIKÁ EXCHANGE TRADED COMMODITIES (ETC)

Exchange traded commodities (ETC) sú cenné papiere, ktoré umožňujú investorom investovať do komodít. Rovnako ako ETF, aj ETC sa obchodujú na burze. Na rozdiel od ETF, kapitál investovaný do ETC sa nepovažuje za zvláštne aktívum, ktoré je v prípade insolvencie výstavcu chránené. Je to z toho dôvodu, že ETC je obligácia vydaná výstavcom ETC. Oproti fyzicky sa replikujúcim ETF, investor do ETC čelí rizikom výstavcu. Na minimalizáciu tohto rizika používa výstavca rôzne zaistovacie metódy.

Okrem všeobecných rizík, ktoré sú súčasťou investícií do cenných papierov, investície do ETC sú predmetom ďalších špecifických rizík, ktoré uvádzame nižšie.

- **Cenové riziko:**

Všeobecne platí, že investície do komodít sú predmetom rovnakých cenových rizík ako priame investície do komodít. Mimoriadne udalosti, napríklad prírodné katastrofy, politické konflikty, vládne regulácie alebo zmeny počasia môžu ovplyvniť dostupnosť komodít a vedú teda k dramatickým zmenám ceny pridružených aktív a potenciálne aj derivátov. To môže viesť k obmedzeniu likvidity a poklesu cien. Všeobecný ekonomický vývoj má navyše zásadný dopad na dopyt po určitých komoditách, napríklad železe alebo energetických zdrojoch ako výrobného faktora významného pre celý sektor.

- **Riziko protistrany:**

Obchodovanie s derivátmi spúšťa riziko spojené s usporiadaním zmluvy o derivátoch. V prípade, že druhá strana nie je ochotná splniť svoje záväzky na základe zmluvy o derivátoch, je možné, že zmluva o derivátoch nie je úplne alebo čiastočne realizovaná.

F) RIZIKÁ EXCHANGE TRADED NOTES (ETN)

Rovnako ako ETC, aj ETN (exchange traded notes) sú bezúročné dlhopisy na doručiteľa obchodované na burze cenných papierov, ktoré replikujú vývoj hodnoty podkladového indexu alebo aktíva. ETN obvykle vydávajú banky. Na rozdiel od ETF sú ETN väčšinou nezaistené. I keď hodnotové trendy ETN závisia od podkladového indexu alebo aktíva, majú ETN podobnú štruktúru ako nezaistené dlhopisy uvedené na burze.

Okrem všeobecných rizík zahrnutých v investíciách do cenných papierov sú investície do ETN predmetom ďalších špecifických rizík:

- **Úverové riziko:**

Ak dôjde k zmene úverového postavenia výstavcu, môže taká zmena nepriaznivo ovplyvniť hodnotu ETN – bez ohľadu na vývoj hodnoty podkladového indexu alebo aktíva. V mimoriadnych prípadoch môže neplatenie výstavcu viesť k tomu, že investor, ako nezaistený veriteľ, bude nútený vzniesť nároky proti výstavcovi.

G) OPIS RIZIKA OBCHODOVANIA S AKCIAMI PENNY STOCK

Tento opis obsahuje dôležité doplňujúce informácie týkajúce sa charakteristik a rizík súvisiacich s obchodovaním akcií s malou trhovou kapitalizáciou (penny stocks).

Čo sú akcie „penny stocks“?

Všeobecne sú penny stocks akcie malých firiem za nízku cenu, ktoré nie sú obchodované na burze alebo zapísané na NASDAQ. Akcie penny stocks sú väčšinou obchodované mimo burzových trhov (OTC), napríklad na OTC Bulletin Board alebo na Pink Sheets, a historicky sú menej volatilné a menej likvidné než iné akcie. Akcie penny stocks sa preto považujú za špekulatívne investície a klienti, ktorí s nimi obchodujú, by sa mali pripraviť na možnosť, že prídu o celú investíciu, alebo dokonca o sumu prevyšujúcu ich investíciu, ak kúpili penny akcie na maržu. Skôr ako investujete do akcií penny stocks, mali by ste si riadne preveriť spoločnosť, ktorá ich vydáva. Navyše by ste si mali dávať pozor na určité špecifické riziká spojené s obchodovaním akcií penny stocks.

Riziká spojené s akciami penny stocks

Pri obchodovaní s akciami penny stocks existuje veľa rizík vrátane nasledovných: Pri obchodovaní s akciami penny stocks môžete prísť o celú investíciu alebo o jej významnú časť. Všetky investície v sebe majú riziká, ale akcie penny stocks patria medzi najrizikovejšie a všeobecne nie sú vhodné pre investorov s nízkou mierou tolerancie

rizík. Mnoho spoločností, ktoré vydávajú akcie penny stocks, sú nové a nemajú osvedčené výsledky v odbore. Niektoré spoločnosti, ktoré vydávajú akcie penny stocks, nemajú žiadne aktíva, prevádzkové činnosti ani výnosy. Iné majú výrobky a služby, ktoré sú stále vo vývoji alebo sa ešte len musia otestovať na trhu. Spoločnostiam s akciami penny stocks hrozí vyššie riziko úpadku a klienti, ktorí investujú do akcií penny stocks, čelia vyššiemu riziku, že prídu o časť alebo dokonca o celú svoju investíciu.

Nedostatok verejne dostupných informácií.

Väčšina veľkých, verejne obchodovaných spoločností pravidelne vydáva správy SEC, ktoré prinášajú informácie týkajúce sa firemných aktív, pasív a výkonnosti v čase. Tieto spoločnosti navyše poskytujú finančné údaje a prevádzkové výsledky online. Naproti tomu sa informácie o spoločnostiach vydávajúcich akcie penny stocks veľmi ťažko hľadajú, čo zvyšuje pravdepodobnosť, že sa stanú predmetom investičného podvodu, a znižuje pravdepodobnosť, že sa ceny na trhu budú zakladať na úplných a ucelených informáciách o danej spoločnosti.

Žiadne minimálne štandardy pre zápis.

Spoločnosti, ktoré ponúkajú svoje podiely a akcie na burzách, môžu podliehať prísnyim normám pre zápis, ktoré vyžadujú, aby spoločnosť mala minimálnu sumu čistých aktív a počet akcionárov. Väčšina spoločností s akciami penny stocks svoje podiely ani akcie nezapisuje a nepodlieha teda týmto minimálnym štandardom.

Riziko nižšej likvidity.

Likvidita odkazuje na schopnosť účastníkov trhu kupovať a predávať cenné papiere. Všeobecne platí, že čím vyšší je dopyt po konkrétnych akciách, tým vyššia je likvidita týchto akcií. Vyššia likvidita umožňuje investorom ľahšie kupovať alebo predávať cenné papiere, takže investori skôr získajú konkurenčnú cenu za cenné papiere nakúpené alebo predané, ak je cenný papier likvidnejší. Akcie penny stocks sa často obchodujú zriedka a majú nižšiu likviditu. Preto môžete mať problémy pri predaji akcií penny stocks, keď ich máte. Navyše môže byť ťažké alebo dokonca nemožné presne určiť cenu akcií penny stocks, pretože ponuka konkrétnych akcií penny stocks sa ťažko hľadá.

Riziko vyššej volatility.

Volatilita odkazuje na zmeny ceny, ktorými cenné papiere prechádzajú, keď sa s nimi obchoduje. Všeobecne platí, že čím vyššia je volatilita cenných papierov, tým väčšie sú výkyvy ich ceny. Akcie penny stocks sú predmetom vyššej volatility a cenových výkyvov pre svoju nízku likviditu. Klientov príkaz na nákup alebo predaj akcií penny stocks nemusí, ale môže, prebehnúť za výrazne odlišnú cenu, než aká na trhu bola v čase zadania príkazu. Trhová cena akýchkoľvek akcií penny stocks, ktoré získate, sa navyše môže v priebehu času výrazne líšiť.

Akcie penny stocks môžu byť predmetom podvodu.

Penny stocks sú často prostriedkom pre podvody a/alebo manipuláciu trhu z dôvodu ich všeobecne nízkych cien a menej prísnych požiadaviek na zápis. Mali by ste si dať pozor na reklamy, nevyžiadané e-maily, letáky, blogy alebo iné propagačné správy, ktoré kladú dôraz na možnosť veľkých zárobkov na akciách penny stocks všeobecne alebo na konkrétnych penny stocks. Tieto propagačné materiály sa často používajú, aby zmanipulovali alebo „napumpovali“ cenu akcií penny stocks pred predajom veľkého objemu akcií. Klientom sa preto dôrazne odporúča, aby si riadne preverili každú spoločnosť ponúkajúcu penny stocks, do ktorej chcú investovať, a aby sa nespoliehali iba na verejné propagačné správy či letáky. Ďalšie informácie týkajúce sa akcií penny stocks a rizík súvisiacich s ich obchodovaním nájdete na webových stránkach SEC na <http://www.sec.gov/investor/pubs/microcapstock.htm>.

Príloha č. 4: Informácie o charakteristikách a rizikách obchodovania s úverom podloženým cennými papiermi

Definície

Maržový účet: Typ účtu, kde je každej pozícii v portfóliu daná konkrétna minimálna záruka (marža).

Požiadavka na maržu: Súčet všetkých požadovaných marží pri všetkých pozíciách v portfóliu na maržovom účte.

Zaistenie (kolaterál) (alebo: majetok s pôžičkou): Celkové zaistenie, ktorým je možné prispieť a ktoré je možné použiť na krytie pozícií v portfóliu. Vypočíta sa podľa nasledovného vzorca: 100 % likvidných aktív + 100 % hodnoty akcií + 100 % hodnoty dlhopisov + 100 % hodnoty investičných fondov.

Marža na udržovanie (alebo: bežná prebytočná likvidita): Celkové aktíva slúžiace ako vyrovnávací zásoba, indikujúca taktiež disponibilnú likviditu nad maržu na udržovanie pred tým, ako dôjde k nedodržaniu marže na udržovanie. Marža na udržovanie sa vypočíta podľa nasledovného vzorca: zaistenie – požiadavka na maržu.

Všeobecné informácie

Ako klient spoločnosti LYNX otvára účet cenných papierov so spoločnosťou Interactive Brokers („IB“). S účtom cenných papierov je možné spojiť účet hotovosti alebo maržový účet. V prípade maržového účtu musí klient rozumieť právam a povinnostiam súvisiacim s týmto účtom a potvrdiť ich. Maržové účty sa vždy vzťahujú na maržu na udržovanie a zaistenie. Toto zaistenie je možné na maržovom účte použiť na dva účely:

- (i) ako zaistenie pre investície financované vypožičanými peniazmi („úver podložený cennými papiermi“),
- (ii) na splnenie platnej požiadavky na maržu pre pozície (napríklad) na futures a/alebo opcie („marža na opcie/futures“).

Táto príloha je obmedzená na opis charakteristík a rizík úveru podloženého cennými papiermi (pozri v bode (i) vyššie). O rizikách a charakteristikách súvisiacich s maržou na opcie/futures (pozri bod (ii) vyššie) sa podrobnejšie hovorí v prílohe č. 3 k zmluve s klientom a v zmluve o zapožičaní marže spoločnosti IB.

V prípade úveru podloženého cennými papiermi sa investície uskutočňujú s vypožičanými peňažnými prostriedkami. Úver podložený cennými papiermi nie je možné použiť na iný účel než financovanie investícií. Pri úvere podloženom cennými papiermi koná spoločnosť LYNX ako sprostredkovateľ broker, ako je uvedené v článku 1.2 (ii) Zmluvy s klientom. Spoločnosť IB je poskytovateľom úveru podloženého cennými papiermi.

Skôr ako klient začne obchodovať s finančnými nástrojmi so zapožičanými peňažnými prostriedkami, je povinnosťou prečítať si s náležitou pozornosťou nasledovné informácie. Ak sú akékoľvek otázky a/alebo pripomienky, pokiaľ ide o charakteristiky a riziká úveru podloženého cennými papiermi, musí sa klient poradiť so spoločnosťou LYNX.

Investície s vypožičanými peňažnými prostriedkami prostredníctvom spoločnosti IB

Keď spoločnosť IB predĺži úver podložený cennými papiermi, portfólio cenných papierov klienta je ako celok alebo sčasti dané do zálohy spoločnosti IB. Úver podložený cennými papiermi je revolvingový úver a predstavuje úverový prostriedok. Klient je vždy oprávnený tento úver podložený cennými papiermi vypovedať oznámením spoločnosti IB a/alebo spoločnosti LYNX.

Keď klient využije úver podložený cennými papiermi, bude to mať za následok záporný peňažný zostatok. Z tohto záporného zostatku je klient povinný zaplatiť debetnú úrokovú sadzbu. Platné sadzby je možné nájsť na webe spoločnosti LYNX: <https://www.lynxbroker.sk/tarify/>. Úrokové sadzby sa vypočítajú zo záporných zostatkov každý deň a odčítajú sa z peňažného zostatku na účte na tretí obchodný deň nasledujúceho mesiaca. Pre výšku úveru je stanovená maximálna hodnota a závisí od hodnoty zaistenia v reálnom čase (aktuálnej) a požiadavky na maržu pri pozíciách už otvorených.

Príklad:

Predpokladajme, že investor má v súčasnosti na svojom účte peniaze iba vo výške 10 000 €. V dôsledku toho má tento investor na svojom účte zaistenie vo výške 10,000 € (100 % hodnoty peňazí).

Keďže tento investor nemá žiadne pozície, nie je žiadna požiadavka na maržu, a teda marža na udržovanie je tiež rovná hodnote 10,000 €.

	Peniaze	10,000 €
+	Akcie	0 €
<hr/>		
	Zaistenie	10,000 €
-	Požiadavka na maržu	0 €
<hr/>		
	Marža na udržovanie	10,000 €

Ďalej predpokladajme, že tento investor chce otvoriť majetkovú pozíciu v cene 30 000 €. Keďže tento investor má k dispozícii peniaze iba vo výške 10 000 €, bude zvyšnú časť pozície financovať úverom podloženým cennými papiermi. Ďalej predpokladajme, že požiadavka na maržu pre túto majetkovú pozíciu je 25 %.

	Peniaze	-20,000 €	(10,000 € - 30,000 €)
	Akcie	30,000 €	
<hr/>			
	Zaistenie	10,000 €	
	Požiadavka na maržu	7,500 €	(30,000 € * 25%)
<hr/>			
	Marža na zdržovanie	2,500 €	

Keďže marža na udržovanie bude po tejto transakcii stále kladná, tento investor môže otvoriť túto majetkovú pozíciu s využitím úveru podloženého cennými papiermi. Ak však tento investor chce otvoriť ďalšiu majetkovú pozíciu vo výške 30 000 € a v dôsledku tejto transakcie vznikne záporná marža na udržovanie, so zohľadnením rovnakej požiadavky na maržu vo výške 25 % nebude môcť túto transakciu vykonať, pretože marža na udržovanie nesmie byť záporná. Z tohto dôvodu bude nutné vložiť ďalšie zaistenie.

	Peniaze	-50,000 €	(-20,000 € - 30,000 €)
+	Akcie	60,000 €	
<hr/>			
	Zaistenie	10,000 €	
-	Požiadavka na maržu	15,000 €	(60,000 € * 25%)
<hr/>			
	Marža na udržiavanie	-5,000 €	

Investovanie s vypožičanými peňažnými prostriedkami vytvára pákový efekt. V dobrých termínoch to môže mať za následok ďalšie výnosy, pretože rastúca cena cenných papierov nakúpených s využitím úveru podloženého

cennými papiermi môže vyniesť ďalšie výnosy. V zlých termínoch, keď cena klesá, to môže viesť ku sklamaniu. Nielenže klient nie je schopný dosiahnuť svoj investičný cieľ, ale môžu mu zároveň vzniknúť straty alebo nadmerné straty, prípadne mu môže dokonca zostať nedoplatok dlhu voči spoločnosti IB. Ostatne, ak hodnota podkladových cenných papierov klesne, klesne aj hodnota zaistenia. Tento pokles zaistenia môže byť taký značný, že bude mať za následok zápornú maržu na udržovanie.

Vráťme sa k príkladu opísanému vyššie:

Predpokladajme, že klesne cena akcií tohto investora v hodnote 30 000 € a že súčasná hodnota je v súčasnosti 25 000 €. Výsledkom tohto poklesu ceny je záporná marža na udržovanie vo výške – 1 250 €.

	Peniaze	20 000 €	
+	Akcie	25 000 €	(súčasná hodnota)
	Zaistenie	5 000 €	
-	Požiadavka na maržu	6 250 €	(25 000 € * 25 %)
	Marža na udržovanie	– 1 250 €	

Ak hrozí riziko, že marža na udržovanie bude záporná, poskytovateľ úveru podloženého cennými papiermi, v tomto prípade spoločnosť IB, upozorní klienta zmenou farby pozadia v obchodnej platforme. Potom má klient možnosť buď vložiť ďalšie peňažné prostriedky, alebo pozície uzavrieť (t. j. znovu predat' nakúpené akcie), aby marža na udržovanie vzrástla a tým bolo zaistené dostatočné zaistenie na splnenie požiadaviek na splatenie úveru. Ak klient stále nesplní záväzok, celé jeho portfólio cenných papierov alebo jeho časť budú (môžu byť) zlikvidované. Klient môže zostať so zvyškovým dlhom, ak výťažok z likvidácie portfólia cenných papierov bude nedostatočný na splatenie úveru podloženého cennými papiermi. Finančné trhy a produkty môžu byť veľmi volatilné. S cieľom maximálne možné ochrániť klienta proti zvyškovému dlhu môže spoločnosť IB uzavrieť jednu alebo viac pozícií na účte cenných papierov klienta bez predchádzajúceho upozornenia odvtedy, čo klientova marža na udržovanie dosiahla zápornú hodnotu. V tomto prípade klient nemôže zvoliť ani ovplyvniť, ktoré pozície budú uzatvorené, alebo zvoliť alebo ovplyvniť časový rámec týkajúci sa príkazu, v ktorom budú pozície uzatvorené. Účelom Postupu pre výzvu na doplnenie marže je pokúsiť sa poskytnúť klientovi v tomto smere ďalšiu ochranu.

Riziká spojené s obchodovaním s vypožičanými peňažnými prostriedkami

Dôležité je, aby klient v plnom rozsahu rozumel rizikám spojeným s obchodovaním s cennými papiermi s využitím vypožičaných peňažných prostriedkov. Tieto riziká v každom prípade zahŕňajú:

- Klient môže stratiť viac peňazí, než ktoré uložil na svoj maržový účet. Ostatne, skutočnosť, že klient môže nakúpiť viac cenných papierov (s vypožičanými peniazmi), môže mať za následok väčšiu stratu (oproti väčšiemu zisku). Pokles hodnoty cenných papierov nakúpených s vypožičanými peňažnými prostriedkami môže vyžadovať, aby klient na svoj maržový účet previedol ďalšie peňažné prostriedky, prípadne môže klient potrebovať znížiť požiadavku na maržu na maržovom účte uzavretím pozícií s cieľom zamedziť nútenému uzavretiu jednej alebo viacerých pozícií držaných na jeho maržovom účte.

- Cenné papiere budú dané spoločnosti IB ako zaistenie podľa zmluvy, ktorú klient uzatvára so spoločnosťou IB v tejto súvislosti. Ak klient nesplní povinnosti platby alebo splatenia v kontexte úveru podloženého cennými papiermi, môže spoločnosť IB tieto cenné papiere použiť na výkon svojich práv ako veriteľ.

Pokiaľ ide o úschovu rôznych finančných nástrojov, odkazuje sa na stránku s informáciami na webe spoločnosti LYNX www.lynxbroker.sk.

- Spoločnosť IB môže uplatniť uzavretie jednej alebo viacerých pozícií na účte klienta s účinnosťou odvtedy, čo marža na udržovanie dosiahne zápornú hodnotu. K tomu dôjde vtedy, keď požiadavka na maržu dosiahne hodnotu vyššiu než zaistenie.

- Klient nesie zodpovednosť a je zodpovedný voči spoločnosti IB za splatenie zvyškového dlhu na účte po tomto uzavretí jednej alebo viacerých pozícií.

- Záporná marža na udržovanie môže vzniknúť aj vtedy, keď sa spoločnosť IB rozhodne uplatniť vyššiu požiadavku na maržu. Na ochranu klienta môže spoločnosť IB zvýšiť požiadavku na maržu pre jednu alebo viac pozícií, keď toto opatrenie vyžaduje situácia na trhu, jednostranne a bez predchádzajúceho písomného upozornenia klienta (napríklad v prípade zvýšenej volatility trhu a dôležitých udalostí, napríklad zverejnenia finančných výsledkov vystaviteľmi („príjem“)).

Vráťme sa k príkladu opísanému vyššie:

Predpokladajme, že spoločnosť IB zvýši pri majetkovej pozícii tohto investora požiadavku na maržu z 25 % na 40

%. Výsledkom tohto zvýšenia je záporná marža na udržovanie vo výške – 2 000 €.

	Peniaze	20 000 €	
+	Akcie	30 000 €	(súčasná hodnota)
<hr/>			
	Zaistenie	10 000 €	
-	Požiadavka na maržu	12 000 €	(30 000 € * 40 %)
<hr/>			
	Marža na udržovanie	– 2 000 €	

- Spoločnosť IB môže uzavrieť jednu alebo viac pozícií na účte klienta bez toho, aby ho najprv kontaktovala. Niektorí investori sa mylne domnievajú, že finančný ústav ich musí najprv kontaktovať a podať vysvetlenie vo veci uzavretia jednej alebo viacerých pozícií. Nie je to však tak, ak spoločnosť IB ponúka klientovi úver podložený cennými papiermi.

Príloha č. 5: Informácie týkajúce sa požičiavania cenných papierov (Program pre zvýšenie výnosov z akcií spoločnosti IB)

Definície

Maržový účet: Typ účtu, pre ktorý je každej pozícii v portfóliu priradená konkrétna minimálna záruka (marže).

Peňažný účet: Typ účtu, pre ktorý je každá pozícia v portfóliu v plnej výške financovaná peniazmi.

Krátka pozícia: Predaj pozície bez toho, aby bola fakticky vo vašom portfóliu, so špekuláciou na pokles hodnoty daného cenného papiera. Ak hodnota daného cenného papiera skutočne klesne, je možné ho znovu kúpiť za cenu, ktorá je nižšia než pôvodná predajná cena, čím vznikne zisk.

Súčasná hodnota: Hodnota určitého cenného papiera na základe poslednej známej záverečnej ceny konkrétného cenného papiera.

Požičiavateľ: Strana (klient) zaregistrovaná v programe pre zvýšenie výnosov z akcií, ktorá v tomto kontexte požičala cenné papiere spoločnosti Interactive Brokers (ďalej len: „IB“)⁴.

Vypožičiavateľ: Strana (klient alebo iná strana), ktorá dostane cenné papiere požičané spoločnosťou IB, ktoré si spoločnosť IB zase vypožičala od požičiavateľa.

Všeobecné informácie

Spoločnosť LYNX ponúka svojim klientom príležitosť požičať cenné papiere v ich portfóliu tým, že sa budú zúčastňovať **Programu pre zvýšenie výnosov z akcií** spoločnosti IB (ďalej len: „SYEP“ (Stock Yield Enhancement Program)). Prostredníctvom tohto programu klient súhlasí s požičaním niektorých cenných papierov v jeho portfóliu spoločnosti IB (známe taktiež ako „požičiavanie cenných papierov“). Pri požičiavaní cenných papierov tohto typu je teda spoločnosť IB vždy zmluvnou stranou klienta. Klient je iba povinný dať súhlas raz pre všetky budúce pôžičky a tento súhlas zostáva v platnosti, pokiaľ klient účasť v programe neukončí. Klient explicitne dopredu súhlasí s účasťou v programe prostredníctvom zapojenia sa. Klient by si mal byť vedomý skutočnosti, že požičanie cenných papierov má okrem výhod taktiež nevýhody, ako bude vysvetlené nižšie.

Konkrétne program SYEP znamená, že spoločnosť IB cenné papiere klienta zase požičia tretej strane na trhu. Touto treťou stranou môže byť iný klient spoločnosti IB alebo finančná inštitúcia, napríklad banka alebo iná investičná firma. Táto tretia strana (vypožičiavateľ) obvykle vypožičaný cenný papier využije na otvorenie krátkej pozície na tento cenný papier. Klient zúčastňujúci sa programu SYEP ako požičiavateľ dostane ako protiplnenie poplatok, ktorý tomuto klientovi umožní dosiahnuť ďalší výnos zo svojho investičného portfólia. Okrem toho spoločnosť IB zaistí, aby nárok klienta voči spoločnosti IB na splatenie požičaných cenných papierov bol zaistený držaním dostatočného stavu peňazí ako zaistenia. Zaistenie v peniazoch, ktoré spoločnosť IB drží ako disponibilné, je 102 % súčasnej hodnoty požičaných cenných papierov, ak sú tieto kótované v USD/CAD, alebo 105 % tejto súčasnej hodnoty, ak sú cenné papiere kótované v €, CHF, HKD/GBP. Výška tohto zaistenia sa každý deň prepočíta.

Informácie v tejto prílohe spoločnosť LYNX poskytuje s cieľom informovať klienta o podmienkach programu SYEP a o rizikách vzniknutých z účasti v tomto programe. Najnovšiu verziu týchto informácií je možné vždy nájsť na adrese: <https://www.lynxbroker.sk/Klienti/caste-dotazy/prijem-z-drzanych-akcii/>.

Do konkrétnych podmienok, ktoré spoločnosť IB pripája k účasti v programe SYEP, je možné nazrieť s použitím nižšie uvedeného odkazu výše: Dôležité charakteristiky a riziká účasti v IB plne-platenom programe požičiavania cenných papierov.

Zapojením sa a registráciou do programu SYEP klient vyhlasuje, že dostal podmienky pre požičiavanie cenných papierov, prečítal si ich a rozumie im a výslovne ich potvrdil.

Vlastníctvo pri požičiavaní cenných papierov

Keď spoločnosť IB požičia cenné papiere požičiavateľovi, vlastníctvo týchto cenných papierov podľa zákona prechádza z požičiavateľa na spoločnosť IB a zo spoločnosti IB na vypožičiavateľa. Nominálne vlastníctvo týchto cenných papierov však po celý čas požičania zostáva požičiavateľovi.

To znamená, že ak klient investuje do akcií a požičia ich, ponecháva si nominálne vlastníctvo týchto akcií, a teda môže mať prospech z pozitívneho vývoja cien.

---

⁴ Spoločnosť Interactive Brokers Ireland Limited a jej pridružené subjekty.

Okrem toho, ako nominálny vlastník majú klienti, ktorí požičiajú cenné papiere, ktoré sú počas požičania bez kupónu, stále nárok na dividendy z tohto cenného papiera. V skutočnosti sú tieto dividendy platby vykonané vypožičiavateľom požičiavateľovi prostredníctvom spoločnosti IB, ktorých výška je rovná hrubej dividende, na ktorú má vypožičiavateľ nárok. Z tohto dôvodu sú tieto dividendy označované ako „platba náhradou“ (Payment in Lieu) alebo „PIL“.

Ekonomická situácia pri požičiavaní cenných papierov je premietnutá v nasledujúcej schéme. Z právneho hľadiska je spoločnosť IB situovaná „medzi“ spoločnosťami A a B. Kvôli zachovaniu jednoduchosti nie je tento právny vzťah v schéme zaradený:

Podmienky pre účasť v programe SYEP

Typ účtu cenných papierov:

Aby klient mohol využívať služby programu SYEP bez ďalších podmienok, musí mať maržový účet.

Ak však klient má peňažný účet, musí mať v čase zapojenia sa hodnotu aspoň 50 000 USD (alebo jej ekvivalent). Ak hodnota peňažného účtu klienta klesne pod túto prahovú hodnotu, keď už je program SYEP aktivovaný, zostane program SYEP aktivovaný. Klient nemusí znovu dávať súhlas so zapožičaním jeho cenných papierov.

Typy cenných papierov

Cenné papiere klientov, ktoré sú v plnej výške financované peniazmi (cenné papiere zaplatené v plnej výške), sú spôsobilé pre program SYEP. Navyše sú spôsobilé iba typy cenných papierov uvedené nižšie:

- Bežné akcie, ktoré sú kótované na amerických (vrátane mimoburzových a Pink Sheets), kanadských, Európskych a hongkonských burzách cenných papierov.
- ETF, ktoré sú kótované na amerických, kanadských, Európskych a hongkonských burzách cenných papierov.
- Prioritné akcie, ktoré sú kótované na amerických, kanadských, Európskych a hongkonských burzách cenných papierov.
- Firemné obligácie, ktoré sú kótované na americkej burze cenných papierov.

Pri zapojení sa klient zapojí spoločnosť IB a dá jej výslovné povolenie na požičiavanie cenných papierov klienta ďalšej strane. Spoločnosť IB akceptuje toto zapojenie sa, iba ak boli splnené podmienky pre registráciu.

Spoločnosť IB nie je zaviazaná požičať cenné papiere; neexistuje žiadna záruka, že cenné papiere budú skutočne požičané. Uvažujte napríklad o situácii, keď ponuka cenných papierov na požičanie je väčšia než dopyt po týchto cenných papieroch. Spoločnosť IB bude vždy obchodovať poctivo a nakladať so záujmami klientov rovnako. Za predpokladu, že napríklad dvaja klienti držia každý 500 akcií spoločnosti XYZ a že od tretej strany existuje dopyt na vypožičanie 600 akcií, spoločnosť IB požičia tejto tretej strane 300 akcií od každého klienta.

Okrem toho, klient nemôže stanoviť, ktoré cenné papiere spoločnosť IB smie alebo nesmie požičať. Spoločnosť IB má úplnú kontrolu nad programom SYEP a má výlučné oprávnenie určiť, ktoré cenné papiere budú požičané a ktoré nebudú požičané, a požičanie cenných papierov kedykoľvek ukončiť.

Výhody požičiavania cenných papierov

Požičiavanie cenných papierov môže doplniť investičnú stratégiu klienta, s podmienkou prijateľného rizika s ním môžu byť realizované ďalšie výnosy.

Poplatok, ktorý klient dostane, je založený na skutočnosti, že vypožičiavateľ cenné papiere požičané klientom obvykle využije na otvorenie krátkej pozície. Pretože táto strana nedrží potrebné cenné papiere, je povinná vypožičať si podobné cenné papiere od inej strany, ktorá ich drží (spoločnosti IB). Výmenou je vypožičiavateľ ochotný zaplatiť poplatok spoločnosti IB, ktorá zase zaplatí časť tohto poplatku požičiavateľovi.

Spoločnosť IB je zodpovedná za zaistenie toho, aby klient mohol kedykoľvek sám predať cenné papiere vo svojom portfóliu. Platí to taktiež pre cenné papiere požičané spoločnosti IB klientom ako požičiavateľom.

Výška poplatku

Ak klient požičia cenné papiere, potom tento klient, ako požičiavateľ, dostane poplatok. Vypožičiavateľ zaplatí úrok zo zapožičaných cenných papierov spoločnosti IB. Spoločnosť IB zaplatí polovicu tohto poplatku požičiavateľovi. Druhá polovica zadržaná spoločnosťou IB sa rozdelí pomerne medzi spoločnosť IB a LYNX za riadenie a správu programu SYEP.

Strana	Podiel na výnosoch
Veriteľ	50 %
Spoločnosť LYNX	25 %
Spoločnosť IB	25 %

Úroveň tohto úroku sa stanoví podľa ponuky a dopytu pri týchto cenných papieroch pre predaj nakrátko. Ak je ponuka cenných papierov pre predaj nakrátko nízka, úrokové sadzby môžu prudko vzrásť a môžu byť na ročnom základe vysoké. Ak je však ponuka cenných papierov hojná, úrokové výnosy budú s vyššou pravdepodobnosťou zanedbateľné.

Okrem toho, tento úrok sa pravidelne upraví podľa aktuálnej situácie. To znamená, že úrok nie je v čase požičania konštantný; kolíše v závislosti od dostupnosti určitých cenných papierov.

Úrok sa vypočíta nie na základe aktuálnej hodnoty požičaného cenného papiera (*ocenenie akcie podľa poslednej známej záverečnej ceny*), ale na základe hodnoty peňažného zaistenia poskytnutého spoločnosťou IB (*102 % v prípade amerických a kanadských akcií alebo 105 % v prípade Európskych akcií – hodnoty podľa poslednej známej záverečnej ceny akcií*). To je vyjasnené v príklade nižšie.

Úrok sa vypočíta každý deň a je zaplatený klientovi na nasledujúci obchodný deň.

Príklad:

Predpokladajme, že si klient praje požičať 100 akcií spoločnosti XYZ, ktorých posledná známa záverečná cena bola 60,00 €. Súčasná cena je 61,00 €.

Inými slovami, súčasná hodnota akcií je 6 100,00 € a súčasná hodnota akcií podľa záverečnej ceny je 6 000,00 €. Pretože cena akcií je v eurách, výška peňažného zaistenia, ktoré spoločnosť IB poskytuje, je 6 300,00 € (105 % súčasnej hodnoty).

Predpokladajme tiež, že súčasná ročná úroková sadzba pre požičanie týchto cenných papierov je 10 %. S prihliadnutím na skutočnosť, že spoločnosť IB zaplatí polovicu tohto úroku klientovi, tento klient dostane na nasledujúci obchodný deň úrok vo výške $50 \% \times 6\,300,00 \text{ €} \times 10 \% / 360 \text{ dní} = 0,875 \text{ €}$. Klient by si mal byť vedomý, že na tento úrok sa môže vzťahovať daň vyberaná zrážkou a daň z dividend.

Nevýhody a riziká požičiavania cenných papierov

Účasť v programe SYEP so sebou nesie pre klienta nasledovné nevýhody a riziká:

Strata hlasovacích práv:

Keďže klient už nie je právnym vlastníkom požičaných cenných papierov, stráca zároveň svoje hlasovacie práva na základe týchto cenných papierov na valnom zhromaždení. Po ich požičaní sú hlasovacie práva udelená strane, ktorá akcie kúpila od požičiavateľa.

Možná strata práva na výber pri firemných krokoch:

Keďže klient už nie je právnym vlastníkom požičaných cenných papierov, môže stratiť taktiež svoje právo na výber pri určitých firemných krokoch, napríklad v prípade opčnej dividendy.

Cenové riziko:

Keďže klient je stále nominálnym vlastníkom požičaných cenných papierov, je vystavený trhu, a teda zostáva zodpovedným za straty v súvislosti s požičanými cennými papiermi (napríklad: pohyby cien a firemné kroky).

Možné nepriaznivé daňové dôsledky dividend:

Ako je uvedené vyššie, ako vypožičiavateľ dostane klient ako dividendu „platbu náhradou“, čo môže mať nepriaznivé daňové dôsledky v závislosti od konkrétnej situácie klienta.

Predaj nakrátko:

Ak klient kúpi určitý cenný papier, špekuluje na rast hodnoty tohto cenného papiera. Keď sa tieto cenné papiere požičajú tretej strane (vypožičiavateľovi), takže táto tretia strana môže otvoriť krátku pozíciu, mohlo by to mať negatívny dopad na cenu požičaného cenného papiera (najmä v prípade cenných papierov s nízkymi objemami). Medzi klientom ako vypožičiavateľom a predajcom nakrátko ako vypožičiavateľom existujú vždy konflikty záujmov.

Meniteľný poplatok – úroveň je neistá:

Ako je uvedené vyššie, platený poplatok sa môže meniť a závisí napríklad od ponuky určitého cenného papiera a od dopytu po ňom. Poplatok, ktorý klient môže dostať v určitom čase, nie je zárukou za akýkoľvek budúci poplatok. Ak už klient nesplní požiadavky pre účasť v programe SYEP, nemá už na poplatok nárok (pozri tiež nižšie, v časti „Kedy skončí účasť v programe SYEP?“).

Riziko protistrany:

Ako je uvedené, spoločnosť IB je v rámci programu SYEP pri každej transakcii požičania protistranou. Navzdory skutočnosti, že spoločnosť IB dodá zaistenie s hodnotou, ktorá je vyššia než súčasná hodnota požičaných akcií, toto zaistenie by stále mohlo byť nedostatočné na kompenzáciu vypožičiavateľa v prípade konkurzu spoločnosti IB. V tomto prípade by požičané akcie nemuseli byť chránené kompenzačným alebo záručným programom a klient by mohol utpieť stratu.

Čakacia lehota 90 kalendárnych dní:

Ak sa klient rozhodne účasť v programe SYEP ukončiť, nemôže ju znovu aktivovať, pokiaľ neuplynie čakacia lehota 90 kalendárnych dní.

Ako sa klient môže zúčastňovať programu SYEP?

Program SYEP sa aktivuje, keď s tým klient výslovne súhlasí v štartovacom formulári alebo prostredníctvom riadenia účtu spoločnosti IB. Ak máte akékoľvek otázky, obráťte sa na služby klientom spoločnosti LYNX.

Kedy účasť v programe SYEP skončí?

Účasť v programe SYEP skončí, keď:

- Klient sám ako vypožičiavateľ predloží žiadosť o ukončenie účasti spoločnosti IB. Klient môže zvoliť ukončenie účasti v programe SYEP kedykoľvek. Môže tak urobiť prostredníctvom riadenia účtu spoločnosti IB. Účasť v programe SYEP sa fakticky ukončí v obchodný deň nasledujúci po žiadosti o ukončenie účasti.
- Klient ako vypožičiavateľ uzavrie účet cenných papierov.

Klient ako vypožičiavateľ už nedostane poplatky za určitú požičanú pozíciu, ak:

- Vypožičiavateľ vráti cenné papiere vypožičané od vypožičiavateľa spoločnosti IB.
- Požičiavateľ prevedie požičané cenné papiere do inej banky alebo brokerovi.
- Požičiavateľ sám predá požičané cenné papiere.
- Požičiavateľ vypíše kúpnu opciu (call option) alebo kúpi predajnú opciu (put option) na požičané akcie a táto opcia sa uplatní.
- Požičiavateľ nakúpi ďalšie cenné papiere a v dôsledku toho požičané cenné papiere už nie sú v plnom rozsahu financované peniazmi vypožičiavateľa, ale je využitý taktiež úver podložený cennými papiermi.

Zhrnutie užitočných odkazov:

(i) LYNX pobočka Česká republika (SYEP):

web český: <https://www.lynxbroker.cz/stock-yield-enhancement-program/>

web slovenský: <https://www.lynxbroker.sk/Klienti/caste-dotazy/prijem-z-drzanych-akcii/>

web poľský: <https://www.lynxbroker.pl/stock-yield-enhancement-program/>

(ii) Podmínky SYEP společnosti IB

https://gdcdyn.interactivebrokers.com/Universal/servlet/Registration_v2.formSampleView?file=SecuritiesLendingDisclosure.html

Príloha č. 6: Politika vykonávania príkazov klienta spoločnosti LYNX

Úvod

Spoločnosť LYNX B.V. („**LYNX**“) je investičná firma s licenciou, poskytujúca služby iba vykonania retailovým aj profesionálnym klientom. Klienti spoločnosti LYNX môžu zadávať príkazy na finančné nástroje, okrem iného prostredníctvom platformy **LYNX+** spoločnosti LYNX. Spoločnosť LYNX odovzdáva všetky klientske príkazy, ktoré dostane, na vykonanie spoločnosti Interactive Brokers Ireland Limited („**IB**“). Spoločnosť LYNX klientske príkazy sama nevykonáva.

Keď spoločnosť LYNX dostane a následne odovzdá príkazy na finančné nástroje spoločnosti IB na vykonanie, je zaviazaná konať v najlepšom záujme svojich klientov. Ďalej je spoločnosť LYNX zaviazaná urobiť všetky nutné opatrenia na dosiahnutie najlepších možných výsledkov pre svojich klientov. Spoločnosť LYNX zaviedla Politiku pre najlepšie vykonanie (Politiku Best Execution), v ktorej sú opísané kroky, ktoré spoločnosť LYNX navrhla a zaviedla s cieľom zaistiť nepretržité dodržiavanie povinností uvedených vyššie.

Akékoľvek konflikty záujmov, ktoré nastanú, pokiaľ ide o odovzdanie príkazu, budú riešené podľa Politiky pre konflikt záujmov spoločnosti LYNX.

Dostačujúce kroky

Keď spoločnosť LYNX dostane a odovzdá príkazy, je povinná urobiť *všetky dostačujúce kroky* na získanie najlepších možných výsledkov pre svojich klientov. Spoločnosť LYNX je povinná určiť relatívnu dôležitosť každého z faktorov pre najlepšie vykonanie. Týmito faktormi sú cena, pravdepodobnosť vykonania a vyrovnania, náklady, rýchlosť, veľkosť príkazu, povaha príkazu a akýkoľvek ďalší faktor relevantný pre efektívne vykonanie príkazu. Pri určovaní relatívnej dôležitosti faktorov vykonania spoločnosť LYNX zohľadní pri odovzdávaní príkazu spoločnosti IB nasledovné kritériá:

- charakteristiky príkazu (vrátane konkrétnych pokynov) vrátane kategorizácie klienta;
- charakteristiky predvídaného príkazu;
- charakteristiky finančného nástroja, ktoré podliehajú príkazu; a
- charakteristiky miest vykonania, na ktoré je možné príkazy smerovať.

Pri určení relatívnej dôležitosti rôznych faktorov vykonania volí spoločnosť LYNX nerozlišovať medzi retailovými a profesionálnymi klientmi alebo typom finančného nástroja, pre ktorý klient príkaz predkladá. Relatívna dôležitosť faktorov vykonania závisí od toho, či príkaz predložený klientom bude odovzdaný a okamžite vykonaný (v dôsledku toho, že predložená cena bude trhom prijatá okamžite, alebo v dôsledku typu príkazu (trhový)), alebo nie. V prípade európskych a amerických frakčných akcií bude IB vzhľadom na odlišnú povahu a podmienky realizácie produktu vykonávať len obchodovateľné príkazy. Neobchodovateľné príkazy nebudú vykonávané, kým sa nestanú obchodovateľnými. Príkazy môžu byť smerované do IB systémového internalizátora.

Pri príkazoch odovzdaných priamo a vykonaných po predložení klientom je najlepší možný výsledok určený z hľadiska celkovej úhrady a nasledovné faktory vykonania sú považované za dôležitejšie než zostávajúcich päť faktorov vykonania uvedených vyššie:

- cena finančného nástroja a
- náklady súvisiace s vykonaním.

Ako je podrobne uvedené vyššie, „cena“ a „náklady“ zostanú pre klientov dvoma z hlavných integrálnych faktorov pre kvalitu vykonania. Celková úhrada znamená súčet ceny a nákladov vzniknutých klientom a predstavuje cenu finančného nástroja a náklady súvisiace s vykonaním. Zostávajúcich päť faktorov vykonania sa uvažuje iba vtedy, ak vyššie uvedené dva faktory vykonania sú nimi posilnené, teda ak majú ďalší pozitívny výsledok pre klienta, pokiaľ ide o celkovú úhradu.

Pri príkazoch, ktoré nie sú priamo odovzdané a po predložení klientom vykonané, sa tretí faktor vykonania považuje za dôležitejší než zostávajúce štyri faktory vykonania. Vráťane oboch zmienených faktorov vykonania pre priamo vykonané príkazy to znamená, že za najdôležitejšie sa považujú nasledovné faktory vykonania:

- cena finančného nástroja;
- náklady súvisiace s vykonaním a
- pravdepodobnosť vykonania a vyrovnania.

V tomto prípade sa zohľadňuje zároveň pravdepodobnosť vykonania a vyrovnania v porovnaní s priamo vykonanými príkazmi, pretože príkaz sa nevykoná okamžite. Zostávajúce štyri faktory vykonania sa uvažujú iba vtedy, ak sú nimi posilnené tri faktory vykonania uvedené vyššie, teda ak majú pre klienta ďalší pozitívny výsledok, pokiaľ ide o celkovú úhradu a pravdepodobnosť vykonania a vyrovnania.

Finančné nástroje

Spoločnosť LYNX uplatní svoju politiku pre najlepšie vykonanie pre nasledovné nástroje:

- Akcie
- Dlhopisy
- Fondy
- Opcie
- ETPs
- Futures
- Kovy
- Forex
- Štrukturované produkty (certifikáty, warranty, CFD (kontrakty na vyrovnanie rozdielu)
- Future opcie (FOPs)
- OTC produkty

Konkrétne pokyny klienta

V prípadoch, keď existuje konkrétny pokyn od klienta, pokiaľ ide o príkaz, spoločnosť LYNX príkaz odovzdá podľa tohto konkrétneho pokynu. Klienti by si mali byť vedomí, že konkrétny pokyn môže spoločnosti LYNX zamedziť v podniknutí krokov, ktoré navrhla a zaviedla vo svojej Politike pre najlepšie vykonanie s cieľom dosiahnuť najlepší možný výsledok pre klienta, pokiaľ ide o prvky, na ktoré sa pokyn vzťahuje.

Smerovanie príkazu prostredníctvom spoločnosti Interactive Brokers (IB)

Spoločnosť LYNX odovzdá príkazy na vykonanie výhradne brokerovi IB ako tretej strane. Spoločnosť LYNX uzavrela túto spoluprácu so spoločnosťou IB, pretože z pohľadu spoločnosti LYNX to spoločnosti umožní plniť požiadavky na najlepšie vykonanie adekvátnym spôsobom.

Spoločnosť LYNX je presvedčená, že spoločnosť IB má zavedené opatrenia pre vykonanie, ktoré spoločnosti LYNX umožňujú plniť svoju povinnosť dosiahnuť najlepší možný výsledok pre svojich klientov pri odovzdávaní príkazov na vykonanie. Konkrétnejšie, spoločnosť LYNX zvolila spoločnosť IB okrem iného z dôvodu nasledovných faktorov:

- politika pre vykonanie príkazov spoločnosti IB;
- náklady na vykonanie;
- rýchlosť vykonania;
- pravdepodobnosť vykonania;
- znalosť trhu;
- spojenie spoločnosti IB s tretími stranami (t.j. miestami vykonania a/alebo inými brokermi intra-skupinovými alebo externými);
- servis a iné faktory, ktoré majú vplyv na kvalitu vykonania príkazu;
- spoločnosť IB má potrebnú licenciu MiFID II.

Monitoring

Keďže spoločnosť LYNX zostáva zodpovednou za dosiahnutie najlepšieho možného výsledku pre svojich klientov, dôkladne monitoruje opatrenia na vykonanie príkazu a kvalitu vykonania skutočne poskytovanú spoločnosťou IB. Spoločnosť LYNX navyše každý rok monitoruje efektívnosť svojej vlastnej Politiky pre najlepšie vykonanie a v príslušných prípadoch každé nedostatky odstráni.

Päť najlepších miest vykonania

Každý rok spoločnosť LYNX zverejní pre každú triedu finančného nástroja päť najlepších miest vykonania, ktoré spoločnosť IB používa na vykonanie príkazov. Týchto päť najlepších je zverejnených na webe spoločnosti LYNX.

Preskúmanie opatrení a politika

Preskúmanie Politiky najlepšieho vykonania spoločnosti LYNX sa uskutočňuje každý rok a na základe udalosti. Aktivuje sa nasledovnými udalosťami:

- zmeny strategickej politiky a/alebo
- zmeny trhovej praxe (napr. zvýšenie počtu miest obchodovania alebo trhu alebo zvýšenie alebo zníženie likvidity v oblastiach vykonania) a/alebo
- zmeny regulácie a/alebo predpisov a/alebo
- schválenie nových výrobkov alebo služieb a/alebo
- ďalšie významné zmeny, ktoré spoločnosti LYNX znemožnia vykonať príkazy v súlade s týmto najlepším vykonaním.

Požiadavka klienta

Na základe opodstatnenej požiadavky spoločnosť LYNX poskytne klientom ďalšie informácie o Politike pre najlepšie vykonanie spoločnosti LYNX.

Príloha č. 7: Reklamačný poriadok

V neočakávanom prípade, že máte sťažnosť na služby spoločnosti LYNX, sa, prosím, obráťte na oddelenie služieb spoločnosti LYNX. Toto oddelenie je zodpovedné za vybavovanie sťažností. Svoju sťažnosť nám môžete predložiť elektronickou poštou, telefonicky, poštou alebo prostredníctvom funkcie online chatu. Naše kontaktné údaje:

E-mail: reklamace@lynxbroker.cz
Telefon: +420 234 262 500, 800 877 877 (zdarma)
Adresa: LYNX B.V., Branch Czech Republic ("LYNX")
Service Desk (Centrum podpory/Team pre vybavovanie sťažností)
Za Hanspaulkou 879/8, 160 00 Praha 6-Dejvice, Česká republika
Chat: www.lynxbroker.sk

Ak oddelenie služieb nevybavilo reklamáciu k vašej spokojnosti, je dôležité, aby ste o tom oddelenie služieb informovali. Toto oddelenie potom sťažnosť odovzdá ďalej v rámci organizácie LYNX. V tomto prípade sťažnosť vybaví oddelenie pre dodržiavanie predpisov spoločnosti LYNX alebo iné oddelenie, ak to bude povaha reklamácie vyžadovať.

Pokiaľ ide o predloženie alebo vybavenie sťažnosti, nebudú vám účtované žiadne náklady.

Oddelenie služieb potvrdí prijatie sťažnosti do troch obchodných dní a bude sa snažiť sťažnosť vyriešiť do štyroch týždňov. V niektorých prípadoch však môže byť nutné, aby sťažnosť bola vzhľadom na svoju zložitosť prešetrená podrobnejšie. Ak vybavenie reklamácie trvá dlhšie než vyššie zmienená lehota štyroch týždňov, informuje vás o tom spoločnosť LYNX písomne a bude vás pravidelne priebežne informovať o postupe preverovania.

Ako je opísané v článku 14 zmluvy s klientom, ak nesúhlasíte s vybavením svojej sťažnosti, môžete ju predložiť súdu pre sťažnosti na finančné služby v Holandsku (Financial Services Complaints Tribunal – KiFID). Ďalej môžete reklamáciu predložiť príslušnému súdu v Amsterdam.

KiFID kontaktné údaje
Email: consumenten@kifid.nl
Telefon: + 31 (0) 70 333 8999
Poštovní adresa:
PO Box 93257, 2509 AA The Hague, The Netherlands

Príloha č. 8: Program kompenzácie pre investorov (ICS)

Holandský Program kompenzácie pre investorov (Investor Compensation Scheme – ICS) [v holandčine: beleggerscompensatiestel, alebo krátko BCS] znamená, že spôsobilí neprofesionálni klienti majú v prípade neschopnosti investičnej firmy platiť (napríklad z dôvodu konkurzu) nárok na úhradu svojich pohľadávok – až do výšky 20 000 € na jedného klienta – vzniknutých z neschopnosti investičnej firmy:

- a. splatiť peňažné prostriedky, ktoré dlží klientovi a ktoré sú držané pre klienta v súvislosti s poskytovaním investičných služieb, alebo
- b. vrátiť finančné nástroje, ktoré drží, spravuje alebo riadi pre klienta v súvislosti s poskytovaním investičných služieb.

Spoločnosť LYNX je investičná firma s licenciou od organizácie AFM. Program kompenzácie pre investorov sa preto vzťahuje na spoločnosť LYNX ako takú. Spoločnosť LYNX však pre klientov nedrží žiadne peňažné prostriedky alebo finančné nástroje. Koniec koncov, ako je opísané v článku 1 zmluvy s klientom, investičné služby, ktoré poskytuje, sú obmedzené na to, že prijíma a odovzdáva príkazy a že má otvorený jeden alebo viac účtov cenných papierov menom a na riziko a náklady klienta v spoločnosti IB a/alebo prostredníctvom spoločnosti IB. Z týchto dôvodov nebudete v zásade mať voči spoločnosti LYNX žiadne pohľadávky, ako je opísané vyššie v písm. (a) a (b), na ktoré by sa vzťahoval holandský Program kompenzácie pre investorov.

Pravidlá kompenzácie pre investorov, ktoré platia pre spoločnosť IB, sa budú vzťahovať taktiež na rozsah, v akom spoločnosť IB drží vaše peňažné prostriedky a/alebo finančné nástroje. Ak si želáte ďalšie informácie k Programu kompenzácie pre investorov vzťahujúcemu sa na spoločnosť IB, nazrite na web spoločnosti IB tu: www.investorcompensation.ie.

Klasifikácia informácií: Verejný dokument

Dátum účinnosti: 1. novembra 2023/Aktualizácie prílohy č. 6

Pozn.: Tento dokument nesmie byť kopírovaný, sťahovaný alebo inak publikovaný, distribuovaný iným spôsobom spoločnosťou LYNX bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti LYNX alebo oprávnených osôb. Tento dokument si môžete vytlačiť alebo stiahnuť iba pre vlastnú potrebu. Distribúcia odkazu na webovú stránku LYNX nie je povolená bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti LYNX.

LYNX B.V., ORGANIZAČNÁ ZLOŽKA

Za Hantspaulkou 879/8, 160 00 Praha 6-
Dejvice, Česká republika

T (0)2 800 877 87
E info@lynxbroker.sk

T +420 234 262 500
W www.lynxbroker.sk